

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

№ 28 (626) 29 ліпеня 2009

наша Ніва

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў маі 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у серады

Расійскія нацысты пагражаютъ смерцю беларускай блогерцы

Патопы стануць частымі

Гісторыя Беларусі

Старонка 6

Старонка 8

Старонка 11

У НУМАРЫ

Ні даляра насељніцтву

Валютных крэдытаў фізічным асобам не дадуць, а валютныя крэдытаўныя карткі заблакуюць. Нацбанк спрэчвае дэдульвізацию эканомікі. **Старонка 4.**

У Лукашэнкі нарадзілася ўнучка

Для Лілі Лукашэнкі падрыхтавалі спецыяльныя палаты ў звычайнай радзільні. **Старонка 9.**

Хрусталёў меў дзеў сям'і

Каб падвесці рысу пад мінульым жыццем, ён пераехаў у Москву. **Старонка 9.**

Богу — Богава, а маладафронтайку здалі міліцы

Інцыдэнт здарыўся падчас малітоўнай супстрочы каталіцкай моладзі ў Іванцы. **Старонка 3.**

Міхалок сыграе пярэваратня?

На «Беларусьфільме» адбываецца кастынг актораў для новай стужкі Андрэя Кудзіненкі «Масакра». **Старонка 15.**

«Наша Ніва» з’яўляецца ў кіесках у Мінску ў сераду ад абеду, у рэгіёнах — у чацвер. На газету можна і падпісацца — глядзі **старонку 2.**

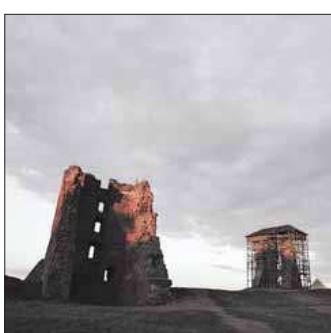
Пратэктарат Беларусь

«Нават такі поўны пратэктарат Расіі як Беларусь устаў на дыбкі ад [палітыкі] Масквы», — гэтай адзінай фразай згадаў нашу краіну віце-прэзідэнт ЗША Джо Байдэн. **Старонка 5.**

27 ліпеня споўнілася 19 гадоў з дня прыняцця Дэкларацыі аб суверэнітэце Беларусі.

MASHERNOV OLEKSI

**Маршруты па Беларусі:
у сэрцы
Вялікай Літвы**

Старонка 13.

Ёўрасаюз з крэдытам не спяшаецца

Міністр замежных спраў Беларусі Сяргей Мартынаў другі раз цягам году наведаў Брусэль. І зноў — для супстречы з «еўрэтрайкай».

28 ліпеня ў белгійскай сталіцы міністру сустракаўся з вірховым камісарам замежнай палітыкі і палітыкі бяспекі Хаўерам Саланам, сўракамісарам у пытганнях палітыкі добраўпастаўства і пашырэння Бенітая Ферера-Вальднэра і міністром замежных спраў Швецыі Карлам Більдтам. Швеція сёлета старшыне ў саюзе 27 незалежных дзяржаваў.

На завяршэнні перамовай удзельнікі адказалі на пытанні журналістаў. Б.Ферера-Вальднэр азялчыла, што Еўрасаюз гатовы падтрымліваць Беларусь, калі наша краіна «прайдзі дэмонструе сур'ёзны рух у кірунку демакратыі і фундаментальных свабодаў».

Еўрасаюз не зусім задаволены станам рэчаў у Беларусі. К.Більдт зазначыў, што сітуацыя ў

Беларусі на сёння «не адпавядае чаканням». «Беларускія юдэды могуць ў прынцыпе павінны зрабіць больш для ўманавання адносін з ЕС», — дадаў ён.

У верасні Еўрасаюз пачне вывучаць сітуацыю ў Мінску па пяці асноўных пунктах (адсутнасць палітычнай свабода СМІ, змены выбарчага заканадаўства, паліпшэнне працы недзяржкаўных арганізацый і свабода сходу). Пынкікі і будзе вырашана, ці працягваць санкцыі супраць беларускіх чыноўнікам.

ЕС асабліва падтрымае «паліпшэнне якасці беларускіх прадуктаў, бо гэта важна для беларусаў, каб яны моглі экспартаваць прадукты ў Еўрасаюз», — зазначыла Ферера-Вальднэр, адказавочы на пытанне пра эканамічнае супрацоўніцтва.

Што дагчыць наўпраставай грашовай дапамогі ЕС, то еўракамісарка сказала, што гэта «можа адбывацца па лініі МВФ».

Улічваючы, што 19 ліпеня прадстаўнікі

МВФ заявілі, што Мінск не мае патрабы ў дадатковым замежным фінансаванні, гэта азначае адмову Мінску ў яго просьбе.

Ферера-Вальднэр сказала, што ЕС можа шматчаго прапанаваць Беларусі ў сферы макроэканомікі, энргетыкі, гандлю. Аднак развязацца далейшым адносінам замінае наўплъненасць «ўрэпештай», што ў Беларусі адбываюцца незаворотныя рэформы.

«І Беларусь, і ЕС разлічваюць, што кожны з бакоў будзе з большай хуткасцю ісці насустрач чаканням іншага», — адказаў на гэта Мартынаў. Ён акцэнтаваў пытанне дарагавізны візу. Ягоны шведскі колега парыраваў, што гэтае пытанне залежыць адволі беларусаў.

Некаладнне ЕС выдзяляча крэдыт лукашэнскамі азялчы, што фінансавая сітуацыя ў Беларусі да канца году будзе заставацца нестабільнай. Далейшая дэвалюцыя рубля не выключаная.

Зміцер Панкавец

«Белсаюздрук» адмовіў «ARCHE» ў распаўсюдзе

Рэдакцыя часопіса «ARCHE» атрымала ліст за подпісам дырэктара РУП «Белсаюздрук» Ігара Дудзіча, у якім зазначаецца, што цяпер «адсутнічае магчымасць распаўсюджання часопіса праз гандлёвую сетку з прычынай надзвычай высокай насычанасці перыядычнымі выданнямі, у тым ліку масава-палітычнай і літаратурна-мас-тацкай тэматыкі».

У канцы чэрвеня рэдакцыя «ARCHE» разам з шэрагам незалежных выданняў атрымала ліст за подпісам старшыні Грамадской каардынайтнай рады ў сферы СМІ Паўла Якубовіча.

У лісце паведамлялася, што па выніках паседжання 4 чэрв-

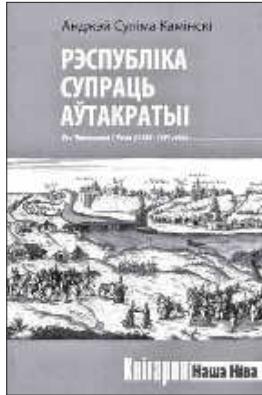
ня Рада «прыняла рашэнне рэкамендаваць кіраўніцтву гандлёвага рэспубліканскага юнітарнага прадпрыемства <...> вярнуцца да разгляду пытанняў, звязаных з распаўсюдом прадукцыі ўказанага сродку масавай інфармацыі». Рэдакцыя часопіса накіравала зварот да кіраўніцтва «Белсаюздруку» з просьбай аднавіць распаўсюд выдання.

Галоўны рэдактар «ARCHE» Валер Булгакаў міркуе, што ў сітуацыі з незалежнымі сродкамі інфармацыі адбываючыся мінімальныя змены, бо да гэтага часу застаюцца няроўныя ўмовы для распаўсюду прэсы.

Вольга Жарнасек

Новая кніга ў серыі «Кнігарня «Наша Ніва»

**Андрэй Суліма
Камінскі «Рэспубліка
супраць аўтакратыі.
РЭЧ ПАСПАЛАІТАЯ і
Расія ў 1686—1697
гадах».**

Гэта быў перыяд, які не мянілася на ўсходзе Еўропы. Але тое было зацішша перад бурай, калі адны бяздарна гублялі шанцы, а другія пасля доўна рыхтавалі змену ў балансе сілаў.

Адкрытае грамадства супраць закрытага. Шматнацыйнае — супраць ксенафобскага. Давід у саюзе з Галіфам супраць другасных ворагу. Вольны дух Рэспублікі супраць бязлітаснай машины тыраніі — у навуковым

бэстсэлеры прафесара Джордж-тайскага ўніверсітэту Андрэя Сулімы Камінскага.

Аўтар нарадзіўся ў Кракаве ў 1935 годзе, але правёў маленства ў Наваградку, дзе ягоны дзед працаў доктарам-психіятрам. Суліма Камінскі — адзін з самых аўтарытэтных специялістаў па гісторыі Рэчы Паспалітай у свеце. Ягоная кніга блізкая тлумачыць механізм функцыянавання дзяржавы палаці, беларусаў, украінцаў, літоўцаў — сакрат яе стойкасці, дэя-куючы якому яна стагодзінні вытрымліва націск мацнейшых суседзей.

Беларуская стала першай са славянскіх моваў, на якую перакладзеная гэта кніга.

Не ўсё ў жыцці ў апошні раз

**Падпісацца можна
праз Рэдакцыю
і праз «Белпошту».
Мы рэкамендуем —
праз Рэдакцыю**

Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месяц складае **6000 рублёў**.

Наша сістэма дастаўкі газеты за 3 гады даказала сваю надейнасць. Усе тэя, які такі спосаб атрымання газеты задавальняе, хай застаюцца вернімі такай падпісцы.

Мы зможам дастаўліць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

Падпісныя індэксы ў каталогу «Белпошты»: для людзей — 63125, для прадпрыемстваў — 63125.

Падпісацца можна на кожнай пошце. Цана гэтай падпіскі — 8 520 руб. на месяц.

ІЦУП "Сурадчы", УНП 190 786 828			
Між ААТ "Белівестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, кват. 764			
Рахунак агентства	3012 206 280 014	Асбенія рэгуляція	
Працягніце, каб видаць рахунак, падпіс			
Від аплаты		Дата	Сума
За газету "Наша Ніва"			
Агулам			
ІЦУП "Сурадчы", УНП 190 786 828			
Між ААТ "Белівестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, кват. 764			
Рахунак агентства	3012 206 280 014	Асбенія рэгуляція	
Працягніце, каб видаць рахунак, падпіс			
Від аплаты		Дата	Сума
За газету "Наша Ніва"			
Агулам			

СІСЛА
шэраг нападаў і крадзяжоў.

Адмоўнае сальда — \$3,9 млрд

Адмоўнае сальда замежнага гандлю таварамі вырасла ў разу пры першым паўгодзіці 2008-га. За чэрвень дэфіцыт вырас на 733 млн.

**Бел-чырвона-белая
сцягі ў Салігорску,
Лідзе, Маладзечне
выгляд**

Рэгіянальныя актыўныя грамадзянскі кампаніі «Еўрапейская Беларусь» правялі акцыі, прысьвячаныя Дню незалежнасці. Нацыянальная сцягі з'явіліся ў Салігорску каля гатэля «Алесь», на плошчы Леніна ў Маладзечне і ў Лідзе на вуліцы Рыбіноўскага.

**Лукашэнка наняў
«фатографа каралёў
і презідэнтаў»**

Стала вядома, што найбліжэйшым часам з ім будзе працаўніцтва вядомы на ўесь свет фотамастак Саша Гусаў.

Лініца, што партрэт ад Гусава — сімвал прэстыжу.

Інфармацыя пра то, што ў найбліжэйшы час Гусаў будзе працаўніцтва з Лукашэнкам, прагучала ў Маскве на вечарынцы-прэзэнтацыі экалагічнага фотапраекту.

Гусаў — дарагі фатограф, які здымыў Ксению Сабачак і Ціну Кандзлакі.

**БЕЛТА; ЯМ; Еўрапейскае
радыё для Беларусі; ВЖ;
Радыё Свабода; f-fight.org;
Салідарнасць**

Каб штотыдзень атрымліваць газету, дасылайце адрасы і грошы за газету. Кошт на месяц — 6 тыс. рублёў.

1) Просім усіх ахвотных чытаць газету паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nnn.by, паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/c 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначаць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і код пад'езду.

**Дзякую
за ахвяраванні**

Алег Н. с Слуцкага раёну
Софія Я. Міхаліч, Ірадзе Э. Л.П., Вольге П.,
В.Я.П., ВМТ.Д.К., Юркоў Г., Леандру Г.АР,
Рычэ Н., Наталія М., А.А. Гендоў К.А., Н.Б.,
С.А., В.Ц. з Мінску
Уладзіміру Л. з Маладзечна
Валянціне А., Святлану Г. з Талочынскага
раёну
Уладзіміру Я., Юліі І. з Барысава
Антону Т. з Жодзіна
А.А. з Потычу
Сяргею Т. з Лідскага раёну
Андрэю К. з Глыбокаўскага раёну
Адзеля Р. з Шаркоўшчынскага раёну
Андрэю Б. са Шчучына
Мікалаю Ш. з Салігорску
В. з Барысава
В.М. з Бреста
Ірыне З. з Смаліцкага раёну
С.К. з Гродна
Андрэю А. з Мінскага раёну.

палітыка

Богу – Богава, а маладафронтайку здалі міліцыі

Інцыдент здарыўся падчас малітоўнай сутрэчы
каталіцкай моладзі ў Івянцы.

Каталіцкія актыўісты-дру́жнікі затрымалі і аддадзілі міліцыі маладафронтайку Насту Палажанку, якая раздавала буклеты па гісторыі беларускага беларуса-белага сцягу і гербу «Пагоні».

Палажанка кажа, што раздавала буклеты хвілін 20-30, пасля чаго да падышлі каля дзесяці ахойнікі, якія зацікаўліся друкаванымі матэрыйамі і напраслі паказаць сумку. Настав адмовілася, пасля чаго яе адвялі да міліцыянтаў. Дзяючыну адvezлі ў пастарунак, адкуль праз пару гадзін вывезлі без складання пратоколу.

«У буслце пра палітыку ні слова. Каля я прананавала мадлінам паглядзець змест буклету, яны адмовіліся», – кажа Н.Палажанка.

Адзін з арганізатораў малітоўнай сутрэчы – прабашч парафіі Маці Божай Будслаў-

скай у Кунцаўшчыне айц Аляксандар Пісарук (на фота – справа) трывама іншае думкі. «Была просьба не ператвараць сутрэчу ў палітычную акцыю. Усе мы ведаем, у якой сітуацыі знаходзімся. Была размова нават аб закрыцці мэрпрыемства. Каму б ад гэтага было добра? – кажа а.Аляксандар Пісарук, але назначае, што гэта ягонае прыватнае меркаванне, а не погляд Касцёлу.

«Хлопцы, якія затрымалі Палажанку, прости разгубіся. Разам з тым, у мяне шмат нараканія. БХД выкарystоўвае імёны святароў у сваіх мэтах, без іх згоды. У прыватнасці, я гавару пра сябе. Касцёл не супярачыць ні адзін, ні другі сияг, але раздаваць буклеты са словамі, што гэта сцяг Хрыста, мякка кажучы, абсурдна – гаворыць святар.

Сустарыня БХД Павел Севярынец расказвае, што ў яго

таксама ўзніклі праблемы на сутрэчы. «На падыходзе да Івянцы мяне спынілі гэтыя хлопцы-ахойнікі і сказалі, каб я зняў значак з выявай Пагоні. На гэта я адказаў, што гэта афіцыйны герб Віцебскай вобласці. Адзін з дружынікаў сказаў, што чуў пра тое, што Лукашэнка вярнуў Пагоню, але траба патэлефанаваць да ведацца. Не ведаю, ён званіў Лукашэнку ці каму так. Але ў гэты час я вольна прайшоў на месца сутрэчы», – расказвае П.Севярынец.

Летась у Івянцы таксама былі затрыманні. Затрымлівалі актыўістаў БХД Кастуся Шытала за распаўсюд.. мадэзвага каталіцкага выдання «Промень». Толькі тады затрымлівалі міліцыянты, цяпер арганізатары сутрэчы. Вырашылі падстражавацца.

Малітоўная сутрэча ў Івянцы стала традыцыйнай. Сёлета, нягледзячы на дажджы, на ўскраек Налібоцкай пушчы з'ехалася 900 юнакоў і дзяўчачт.

Зміцер Панкавец

Саакашвілі сказаў дзякую

Беларусь забараніла сваім
грамадзянам уезджаць у Абхазію з
боку Расіі. Расія адказала
зноснымі намёкамі.

Мінулы тыдзень зноў прайшоў на фоне беларуска-расійскіх супярэчнасцей. Расельянагляд увёў абмежаванні на пастайку ў Расію прадукцыі ААТ «Гомельскі мясакамбінат» і ААТ «Брестскі мясакамбінат» за наяўнасць у прадукцыі амбаліётыкаў. На гэта беларускі бок на некалькі дзён прыпыніў эксплуатацыю свайго ўчастку нафтапрапрудоводу «Унеча–Вентспілс».

А 22 ліпеня МЗС Беларусі «настойліва працамендавала» беларусам улічваць паларажэнні грузінскага заканадаўства, планую-

чи пасездкі ў Абхазію і Паўднёвую Асепцію.

«Уезд замежных грамадзян у Абхазію і Паўднёвую Асепці дапускаецца выключна з напрамку Зугдідской і Гарыйскага муніципалітэтаў. Пранікненне ў Абхазію і Паўднёвую Асепці з усіх іншых напрамкаў будзе спецыяльнага дазволу грузінскіх уладаў забараненіца і карацецца ў адпаведнасці з Крымінальным кодексам Грузіі», – паведамляла прас-служба МЗС.

Прамаўляючы ў падламенце, грузінскі прэзідэнт Міхail Саакашвілі выказаў падязку беларускаму боку. «Такое рашиэнне Беларусі з'яўляецца смелым крокам», – звязаў грузінскі лідер. Ён адзначаў, што Беларусь стала першай краінай, якая высупіла з падобнай заявой, і гэтую ініцыятыву павінны падтрымашаць у свеце.

Зрешты, беларускі МЗС быў вымушаны неяк змяніць заяву. Начальнік консульскага аддзела міністэрства Андрэй Гіро сказаў, што МЗС «азадачанае рэакцыяй на заяву». «Тут няма ніякай палітыкі, гэта тлумачыцца клопатам пра грамадзяні», – сказаў А.Гіро.

У чацвер Лукашэнка правёў нараду з прадстаўнікамі замежных установаў Беларусі. Сядр іншага ён закрануў і пытанне стасунку з Расіяй. Кіраўнік дзяржавы зазначыў, што супярэчнасці з Расіяй з'яўляюцца ўсё больш часта і робяцца ўсё больш вострымі, за якім часам прасочваюцца паслядоўнасці і сістэмнісці. Паводле яго словаў, з беларускага боку гэта выкладае трывогу, а часам боль і расчараўненне. Лукашэнка прананаваў набудаваць

паміж Беларуссю і Расіяй унікальныя стасункі як між новымі незалежнымі дзяржавамі.

У Маскве гэтыя заявы спадабаліся далёка не ўсім. Пятнічны «Камэрсант» выйшаў з загалоўкам «Крэмль абяцае Лукашэнку праблемы з грашымі». «Неизразумела, дзе ён збираецца браць гроши на сваю змену курсу. Асафія калі прыйдзе час плаціць пенсіі і заробкі», – піша выданне.

Першая намесніца кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Наталля Пяткевіч на гэта зазначыла, што пагрозы апанімай ў адрас Беларусі выглядаюць недарэчымі. «Кіраўнік дзяржавы на гэтым тыдні неаднаразова захлопіў, што Беларусь лічыла і лічыць Расію сваім галоўным саюзікам і зацікаўленай ў замацаванні як эканамічнага патэнцыялу і міжнародных пазіцый. На гэтым фоне пагрозы нейкіх апанімай ў адрас Беларусі сталі ўжо дурной практикай», – зазначыла Н.Пяткевіч.

ЗП

Місія эксперта Фінке

У справе Мікалая Аўтуховіча з'явіўся новы паварот. Стала вядома, што ў Мінск з экспертызай прыезджаў на-менскі эксперт Марцін Фінке.

У Беларусі прафесар універсітэту Пасаў (Ніжняй Баварыя) знаходзіцца 9–10 ліпеня. Пасля гэтага ў пасольствы єўрапейскіх краін пайшлі заключэнні, што ў справе ваўкавыскіх прадпрымальнікаў усё законіна.

У тэлеканалічнім інстытуце юр'еспайдэнцы «НН» Марцін Фінке паведаміў, што ў Мінску знаходзіцца па запрашенні ўфісу АБСЕ, з ім асабістая кантактаваў пасол Ханс-Эхан Шміт.

Ні з Аўтуховічам, ні з адవакатам яго Фінке не сустракаўся. «Урад, наоколькі я ведаю, напраслі запрашыць міжнароднае спецыяліста, і яны запрашлі мене. Яны прывезлі мене ў Міністэрства ўнутраных спраў для сутрэчы з тымі, хто расследуе гэту справу. Гэта дадзі экспертынае заключэнне. Яны мне ўсё расказалі і адказалі на ўсе пытанні. Мне паказалі ўсё матэрыялы, якія мене цікавілі. Я быў абмежаваны той інфармацый, якую мне давалі следчы, і пададзенымі дакументамі», – сказаў М.Фінке.

Адвакат Аўтуховіча Павел Сапелка называў прадстаўленне матэрыялаў справы нямецкаму эксперту «абуральней бяззаконнасцю».

Зміцер Панкавец, Сяргей Богдан

Лукашэнка павіншаваў Чавэса з днём народзінай

Прэзідэнту Венесуэлы 28 ліпеня споўнілася 55 гадоў. Роўна столькі будзе і Лукашэнку 30 жніўня.

Дашкевіч не падабаеца «Беларуссія»

Лідар «Маладога фронту» Зміцер Дашкевіч звязаўся з рэдакцыяй газет «Комсомольская правда» в Беларусі, «Аргументы и факты» в Беларусі, «СБ: Советская Беларуссия» – Беларусь сегодня і ў дыпламатычнай місіі замежных краін у Беларусі з просьбай правільна ўжываць назну краіны.

І 9 гадоў незалежнасці

27 ліпеня 1990 году Вярхуходы Савета БССР прынялі Дзяржаўны аўтарытэт на дзяржаўнай сувэрэнітэце. Яшчэ праз месяц, 25 жніўня 1991 году, Дзяржаўны аўтарытэт на дзяржаўнай сувэрэнітэце атрымала статус канстытуцыйнага закона.

Яшчэ адзін смяротны прысуд

Суд Мінскай вобласці 22 ліпеня вынес вырак забойцам работнікаў СВК «Балышавік Агра» (Салігорскі раён). Адзін са злачынцамі асуджаны на смяротнае пакаранне, другі – да пажыццёвага працзы.

СЦІСЛА

зняволення. 23 чэрвеня Парламенцкая асамблея Савету Еўропы прыняла рашэнне, што Беларусі будзе вернуты статус спецыяльнай запрошанай у арганізаціі толькі пасля ўвядзення мараторыю на смяротнае пакаранне.

Тым не менш, гэта ўжо другі смяротны прысуд, вынесены ў Беларусі пасля паседжання ПАРЕ. Лукашэнка прананаваў набудаваць ліквідаваная ў 2004 годзе. Як і ту партыю, новую структуру ўзначаліў Аляксандар Бухвостаў, а ягонымі намеснікамі стаў Мікалай Пахабаў і Андрэй Еўдакімовіч. Гасцімі на з'ездзе былі лідэр ПКБ Сяргей Калікін, старшыня сацыял-дэмакратцаў Анатоль Ляўковіч, экспандыт на пасаду прэзідэнта Уладзімір Ганчарык. Так вымалёўваеца адна з кааліцый на наступныя прэзідэнціяў выбары. На сёняння ў краіне налічваецца шасць сацыял-дэмакратyczных партый – дзе зарэгістраваныя і чатыры аргкамітэты.

ЗП

Ні даляра на сельніцтву

Валютных крэдытаў фізічным асобам больш не дадуць, а валютныя крэдтынныя карткі заблакуюць. Нацбанк працягвае дэздаліярызацыю беларускай эканомікі.

Нацбанк Беларусі ўвёў забарону на выдачу крэдытаў фізічным асобам, акрамя індывідуальных прадпрымальнікаў. З 28 ліпеня беларусы змогуць атрымліваць крэдты толькі ў рублях. Нацбанк абгрунтавае прынятая рашэнне клопатам пра саміх грамадзян: «Крэдытаў насељніцтва ў замежнай валюце ўтрымлівае высокую рызыку непагашэння такіх крэдытаў». А вось абвешчанае прыпыненне выдачі валюты, на думку банкіраў, як быццам бы павіннае

зніціца небяспеку і для банкаў, і для насељніцтва.

Эканаміст Даследчага цэнтру ПМЗ Зміцер Крук спрабуе разглядзець сітуацыю з пункту гледжання трох зацікаўленых бакоў:

Калі казаць пра банкі, то для іх гэта станоўчыца рашэнне, бо сапраўды пазбавіць іх ад рызыкі невытрынання грошай ад крэдытаора. Для насељніцтва папярэджаеца працэс назапашвання пазыкай — тут пытанні хіба што маральна-этычнага аспекту.

Калі ж казаць пра эканоміку краіны наогул — гэта лагічнае дзеянне ў рэчышчы дэллярызацыі. Яно не пазбавіць эканоміку ўсіх проблем, але як адзін з кроакаў — добрае рашэнне. Падкрэслі, яно спрашчае не як стратэгічны, а як кароткачасовы ўспех.

Хто сутыкненца з проблемамі і нязручнасцямі?

1) Уладальнікі крэдытаўных картак.

З 28 ліпеня ўладальнікі крэдытаўных картак, выдадзеных беларускімі банкамі, не змо-

гутыца скарыстацца сваімі карткамі. З найбольшымі проблемамі сутыкненца беларусы, якія са сваімі крэдытаўными карткамі знаходзяцца за мяжой і не маюць пры сабе наядных грошай. Яны не змогуць правесці півнодай разліковай аперациі.

2) Грамадзяне, якія ўжо аформілі крэдты у валюце, але не паспелі яго атрымаць цалкам.

Той, хто зняў толькі частку грошай, астатній сумай цяпер скарыстацца не зможа.

3) Грамадзяне, якія збіralіся браць спажывецкія крэдты для куплі тавараў за мяжой.

Тыя, хто не паспелі аформіць крэдты у валюце, цяпер будзе змушаны атрымліваць рублі і толькі за іх купляць валюту. Зрэшты, віртаць пазыку таксама давядзеца ў рублях. Прадстаўнікі аўтабізнесу ўжо выказалі меркаванне пра тое,

што рашэнне Нацбанку моцна ўдарыць па іх дзейнасці.

Стабілізацыя чакаеца ў 2011 годзе

Цікавый выглядзеа фармулёвка тэрмінай увядзення забароны. «Норма носіць часовыя характеристы, будзе дзейнічаць да моманту стабілізацыі сітуацыі ў эканоміцы краіны», — тлумачаць па Нацбанку. Разам з тым, заканадаўчы ўсталявалі час рашэння — да 1 студзеня 2011 году.

Стайкі па рублёвых крэдытах будуть расці

Як адразу гуцулькоў банкі на новы ўмовы праці? Па прагнозах Банку ВТБ, праз 1,5—2 месцы стайкі рублёвых крэдытаў павялічаны на 2-3%. Зрэшты, стайкі па дэпозітах таксама павінны вырасці.

Ягор Марціновіч

На ўсе сто

З 31 ліпеня ўступае ў сілу закон, які гарантует 100-працэнтнае вяртанне ўкладаў насељніцтву пры адлікенні ліцензіі ў банку.

Такім чынам дзяржава спрабуе ўчарговы раз нагадаць — някіе грошы ў банкі, толькі там яны будуть у надзеіных руках.

Адказнасць дзяржавы расце

Варты нагадаць, што да 1 студзеня 2009 ў Беларусі існавала амбэкаванне вяртанай сумы ў \$1000 у эквіваленце. Пасля мяжу ўзнялі да 5000 ёура. Цяпер верхній столі выплаты не застанецца.

Механізм вяртання грошай засцяўся ранейшы. Пэўную суму на «чорны дзень» павіннае захоўваць спецыяльна створаное Агенцтва па гарантаванай кампенсацыі банкаўскіх укладаў (дэпозітаў) фізічных асобаў. У гэту рэзервую скрыню скідаюць грошы ўсе банкі Беларусі. Напрыклад, Нацбанк павінен накіроўваць туды 80% свайго прыбыту. Прауда, прэзідэнт аўтакрыстаўніцтва сродкаў Агенцтва пакуль, дзякую Божу, не было.

Ці ўратуе Агенцтва?

Агенцтва з'явілася ў 2008 годзе, маючы на раҳунку суму ў \$125 мільёнаў. Цяпер у ім утрымліваецца сума, прыкладна роўная 5% ад агульнай колькасці дэпозітаў насељніцтва (каля \$285 мільёнаў).

Гэтых сродкаў хонці, каб адна-часова разлічицца з кліентамі некалькіх дробных банкаў. Але для пакрыція рызыкаў хача б адной буйнай арганізацыі сродкаў па-ранейшаму недастаткова. Прычым не толькі «Беларусбанку», які паза-канкурэнцыяй, бо мае больш за

60% укладаў, але і ўдзельнікаў рынку кшталту «Прыёрбанку» ці «Белінвестбанку».

Жаданні ўладаў

— Асноўная мэта рэформы, прадведзенай дзяржавай, — залучыць дадатковыя грошы ў айчынныя банкі. Разлічваюць на грошы перадусім буйнога бізнесу і замежнікаў. Больш за тое, — адзначае эканаміст Сяргей Чалы, — Беларусь абыае вяртаць грошы ў валюце дэпозіту. Даляравыя ўклады — аддаваць далярамі. Хоць у іншых краінах кампенсацыйныя агенцтвы выдаюць грошы ў нацыяналізайованую валюце. «Навошта даваць 100%-ю гарантію? — не разумея Чалы. — Сусветная практика — стварэнне мяжы адсячэння. Гэта значыць, што кампенсацыйны ахопліваецца каля 95% укладаў, а са-мых вялікіх не могуць спадзівацца на поўнае вяртанне сродкаў. Няма сэнсу даваць гарантіі на мільёны даляраў!»

Сапраўды, толькі некаторыя дзяржавы гарантуюць вяртанне грошай ў поўным аб'ёме і без амбэкавання. Частка з іх мае добрыя нафтынавыя запасы (Кувейт, Туркменістан), частка — краіны са стабільнай эканомікай (Гонконг, Ірландыя, Данія, Аўстрый і Германія). Верхня мяжа сумы кампенсацыі ў ЗША складае \$250 тысяч, у Расіі — \$23 тысячы, ва Украіне — \$10 тысяч.

У міжнародных кантралівальних арганізацыях могуць узімкнуць пытанні да Беларусі. Бо сітуацыя, калі падчас стварэння разхунку не трэба ўказаць крэдитніку прыбыту і даеца 100%-ю гарантію вяртання грошай у валюце, — гэта нонсенс. Гэта наўпрастая дарога да адмывання грошай, — рэзюмует Сяргей Чалы.

Аднак беларусам новаўвядзенне сапраўды даспадобы, бо дае пэўную гарантію.

Ягор
Марціновіч

На 1 ліпеня 2009 года

аб'ём дэпозітаў насељніцтва (у рублёвых, і ў іншай валюце) складаў 16,2 трыльёнаў рублЁў (\$5,7 мільярдаў).

СЦІСЛА

У Мінску адчынілі «Дом Москвы».

Горш, чым чакалі

Будзе праведзенае яшчэ адно карэктаванне бюджету. Прибыткаў катастрафічна не хапае, таму выдаткі будуть зменшаны. «Мы маем мэтаю безумоўнае выкананне параметраў праграмы з Міжнародным валютным фондам, таму калі трэба будзе скараціць выдаткі — скарочім», — заявіў міністр фінансаў Андрэй Харкавец.

МАЗ шукае пляцоўку для зборнага цэзу трапелайбусаў. Гэта дазволіць задаволіць замовы ў паўднёвых рэгіёнах Расіі.

Вытворчасць атрымае падатковыя прэферэнцыі.

нягледзячы на скідкі, якія дасыгаюць 50—70%. Нават пры сённяшніх цэнах буцікі не вытрымліваюць канкуранцыі з іншымі аб'ектамі гандлю, якія рэалізуюць вялікую колькасць тавараў адначасова.

Беларускія трапелайбусы будуть збіраць у Раствоскай вобласці

Міністэрства сельской гаспадаркі

наладзіла гандлёвую сувязь з Блізкім Усходам, а цяпер будзе спрабаваць дамовіцца з краінамі Еўрасаюзу.

«Белсвісбанк» хоча набыць Мінскі парцялянавы завод

Банк гатовы набыць прадпрыемства, часткова захаваць яго профіль, а таксама ўзяць на сябе расходы па вынасізаводу за тэрыторыю сталіцы.

Віскі не па-глабалісцку

«Мінск-крышталь» пачынае выпуск шатландскага віскі. У продажу з'явіцца бутэлькі па 0,2 і 0,7 літра. У гэтым годзе плануецца выпустіць 5 тысяч дэкалітраў.

ЯМ

Байдэн: Нават такі расійскі пратэктарат як Беларусь устаў на дыбкі

Віцэ-презідэнт ЗША даў інтар'ю газете «Уол-стрыт джорнал» па выніках свайго падарожжа ў Грузію і Украіну. У ім ён падсумаваў палітыку новай амерыканскай адміністрацыі ў дачыненні да Расіі і Усходніх Еўропы.

Ён адзначыў, што эканоміка Расіі «ссыхаеща», і выказаў думку, што гэтая тэнденцыя вымусіць гэтую краіну пайсці наступчы Захаду па цэльным шэршу пытанніу нацыянальнай біспекі, у тым ліку ў справе ўльвару на краіны былога СССР і скарачэння атамнага арсенала.

На думку Байдэна, бязладзе ўнутры Расіі будзе галоўным чыннікам, які будзе вызначыць замежную палітыку Расіі ў будучыні. «Думаю, мы можна недацініваем руку, якую трываем», — сказаў ён.

«Расіі давядзенца пайсці на вельмі цікавы, пралічаныя рашэнні», — сказаў Байдэн. «У іх скарачаецца насељнацтва, у іх эканоміка ссыхаеща, у іх банкаўскі сектар і [інфра]структура такія, што 15 гадоў не вытрымаюць, яны ў той стыгуты, што свет міненяца хутчэй за іх, а яны чаплююць за тое ў мінуды, чаго яны ўтрымаць нездольныя».

Эта была самыя разкія заявы высокага чыноўніка з Вашынгтону ад часу візіту Абамы ў Москву. Як відома, адміністрацыя Абамы заявіла пра сваё жаданне пераразгрузіць адносіны з Москвой. Тое самае ў пачатку свайго прэзідэнтства спрабавалі ажыццяўіць Кіттіган і Буш, аднак гэта мала што дало.

Байдэн у сваім інтар'ю не міндалянічае. На ягоную думку,

Маскоўскі сёння кіруюць не «абсалютныя ідолы з сядзінм інтэлектам, якія чаплююць за тое, у што ніхто не верыць». Гэта канкрэтныя прагматыкі, уроцішце.

Таму разлік сённяшняга свету прымусіць Москву падтрымліваць Захад у наўважнейшых пытаннях: «Я могу сабе ўяўіць, як сядзіць Путін у Москве і кажа: «Божа мой, у Ірану будзе бомба, і да каго яна першага [даляціць]?» Да Москвы, не да Вашынгтону».

Байдэн не выключае, што нягледзічы на эканамічны і геапалітычныя праблемы Расіі ў кароткім інвестыцыйным перспектыве можа быць вазуничай.

На ягоную думку, лідеры Расіі паступова ўсведамляюць змяненне ролі Расіі ў свеце, але

ЗША трэба прайяўляць асціоражнасць, не выпячываючи сваю перавагу. Ён узгадаў слова

ў куток, з якога адзіны выхад — паўз цяб».

Словы Байдэна сведчаць, што адміністрацыя Абамы мяркую, што

Пратэктарат

форма міждзяржавных адносін, пры якіх адна краіна прызнае да сабой вяршэнства іншай, перш за ёсё ў міжнародных адносінах. Пры гэтым захоўваецца аўтэнтычнасць унутраных пытанняў і ўласная сістэма кіраўніцтва.

Мацнейшая краіна бэрэ такую слабейшую пад вайсковым і

дзіпламатычным апеку, іншыя кажуць, патрэбуюць. Узмен

за гэта пратэктарат эвалюнія бэрэ на сібе асабільныя бавайкі. Згодна з міжнароднымі правам, пратэктарат

прызнаецца асобай дзяржавай.

Фактычным пратэктаратам ЗША ціпера застаецца востраў Пурта-Рыка. Да факта пратэктарата Расіі сталі Абхазія і Паўднёвая Асесі. Прыкладам пратэктарата былі Грузія ў 1786—1801 гадах пад пратэктаратам Расіі, Славаччына ў 1939—1944 гадах пад пратэктаратам Германіі, Індія Вялікіх Магаўгу ў 1803—1858 гадах пад пратэктаратам Брытаніі.

Калі раней пратэктараты існавалі адкрыта, то апошнім часам у міжнародных адносінах пераважаюць скрытые способы дамінанцы.

Сяброўскі і каналічныя формы пратэктарата часта перапілываюцца. На словах пратэктар нараджае дзяржару свае выключна маральнія матывы для пратэктару. Ім могуць быць гуманітарныя меркаванні, пытанні этнічных, рэзігнічных сувязяў, супольнай ідалогіі, абароны ад супольных ворагаў, неабходнасць эканамічнай падтрымкі і развязка мінеш развітае тэртыріі. Раней у разгляд часта ўваходзілі таксама дынастычныя матывы. На справе ж

найчасцей гаворка ідзе пра контроль над стратэгічнай важнай

тэрыторыяй, рэсурсамі ці асіміляцыю кантролюванага насельніцтва.

Далучынне Абхазіі і Асесі да саюзу Беларусі і Расіі ўзмечніла б пратэктараты змест гэтай міждзяржавой канструкцыі.

Прыкметы пратэктарату ў Беларусі

Пасля 1996 Беларусь практычна не была вільготнай міжнароднай палітыкі, усе яе крокі кіравалі расійскі. Так доўжылася акт да 2008 году, калі Беларусь не прызнала незалежнасць Абхазіі і Паўднёвой Асесі, абвешчанай пад аховай расійскіх войскаў. Структура органу дзяржавнага кіравання і ставкі структур у Беларусі вельмі набліжаны да расійскіх. Беларусь ад 1995 году зулёв курс на замену беларускай мовы расійскай. Усе версіі беларускай гісторыі і культуры, альтэрнатыўная расійскіцэнтрнай, высьцягніца. Беларусь знаходзіцца пад парасонам (і контролем) расійскіх сістэм ПВА і расійскіх спецслужб.

Віц-прызідэнт ЗША

адказвае за кірункі, вызначаныя прэзідэнтам. Найчасцей зміненіе пытаннямі міжнародных адносін і бліскі. У выпадку нездэйдонасці ці адхілення прэзідэнта займае ягоную пасаду.

Джо Байдэн

стай віц-прызідэнтам у звязы з Баракам Абамам. Належыць да памяркоўнага крыла Дэмакратычнай партыі. Каталік. У бытнасці сенатарам займаўся міжнароднымі пытаннямі. Вядомы сваім языком, з якога часам злятае тое, што іншыя трывамаюць наўме.

непахісны, гаворка нібыта толькі пра карэктаванне нюансаў, да факта адбылася хай сабе змушаная, але істотная пераробка ўсей канцепцыі. Раней выглядала так, што альтэрнатывы, пропаганды Расіі ніяма.

Ціперашнія дзіспарація раўназначнасті

дачыненні ўз Сходам і Захадам — гэта

амаль што революцыйная змена

арыенціраў.

Між тым расійскі піск нікуды не падаўся, ён узмініацца. Намеснік міністра замежных спраў Расіі Карапін называў дзіўнай пазіцыёй Мінску ў дачыненні да Абхазіі і Паўднёвой Асесі. І вельмі падобна да таго, што менавіта званок з Крамля ў духу «не чайпайце напуну трубу» змусіў хуценька энтуў даць залёнае святло прапампоўцы расійскай саліркі па беларускім участку маршруту Унечча — Венцісліў.

«Раней Захад быў ворагам, а расійцы — братамі, адзінмі стратэгічнымі партнёрамі. Ціпер фактычнай канстатаванні парызтагу на стасунках з Москвой і Захадам. І гэта — значны зруш, нават паворт на замежнай палітыцы», — мяркую палітолаг Валер Карбалевіч.

З яго словамі, на нарадзе 23 ліпеня адбылося зацверджанне таго замежнапалітычнага курсу, які Мінск пачаў праводзіць пасля леташніх каўкаскіх вайны. «У астатнім жа — нічога новага», — разумею Карбалевіч.

Справы, прамова на нарадзе лішні раз засведчыла: цыўлізаваныя дэмакратычныя стандарты будуть і надалей уяўляцца ціперашнімі кіроўніцтвамі вірхоўкы смяротна небяспечнай пандэміяй.

Славамір Адамовіч: Так, я жыў, чалавек жыць не павінен

47-гадовы Славамір Адамовіч — паст ад Бога — у пачатку 2000-х выехаў у Нарвегію. І вось новы паворт у іёсе. Ці канчаткове віртанне?

— Так, гэта ўжо канчаткована...

— Чым выклікане рашэнне? Усё ж тэрмін за мяжой пражыты немалы...

— Тэрмін немалы, але так, як я жыў, чалавек жыць не павінен. Перспектывы там нікай не было, дайсем гадоў — дастатковы тэрмін, каб убачыць цыўлізаваныя дэмакратычныя стандарты будуть і надалей уяўляцца ціперашнімі кіроўніцтвамі вірхоўкы смяротна небяспечнай пандэміяй.

Svaboda.org

Палітыка арэляў

Лукашэнка разлічвае на дуўгатэрміновае манеўраванне між Усходам і Захадам. Піша Аляксандар Класкоўскі.

На традыцыйнай летній нарадзе з кіраўнікамі дыпмісіі беларускі афіцыйны кіраўнік дазволіў сабе ўжоскоўнай палемікі з заходнімі ментарамі. Маўліў, «важная ды патрэбная не вонкавая «дэмакратычнай» абалонка. І тым болей не прывезеная і не накінутая звонку». Такая спіхам прывітае дэмакратычнай інштойліўлівай. Яшчэ болей, «такія «мічуринскія» практикаванні робіць цікіскапіраўную школу краіне, экономіцы і, урешце, народу».

Адгұрувае стыль спіртнай траўнікі. Моладзь, бадай, і не чула пра таго Мічурына. Кране настыром клопат, каб народ не заразіўся дэмакратычнай бацилай, як тым свімым грыпам.

Асобна падкрослена, каб і ў ЕС не спадзяваліся, што будзець накідца на гэтай падарожнікі. Маўліў, уваходзім да «Усходніх партнёрстваў» не просбітам і будзем самі вызначыць фармат.

Можна адзначыць яшчэ некалькі заяву на нарадзе 23 ліпеня. Беларусь не збраеца рабіць выбар паміж Расіяй і Еўрапаузам, зазначыў Лукашэнка. Маўліў, ўзаемадзеянне з Бруслем не можа будавацца на школу дружалюбныя

Справа тэхнікі

Вярхоўны суд не адміністры прысуд Брестскага абласнога суда ў дачыненні да супрацоўніка «Медтэхнікі» на чале з дырэктаром Станіславам Нарывончыкам. Пінская кампанія пастаўляла ў Беларусь спісаную медтэхніку. У тым ліку дэфэбрылятары — прыборы для аднаўлення працы сэрца. Махляры падраблялі год выпуску.

У сакавіку гэтага году іх абвінавацілі ў здзяйсненні махлярства арганізаванай групай у асоба буйных памерах. Паводле абвінавачніні, яны фальсіфіковалі дакументы і рэалізоўвалі бальніцам медтэхніку неўядомага паходжання і неўядомага падзялку для выкарыстання. Выпадак рэдкі ў крымінальной практицы і, байдай, адзіны ў крымінальнай практицы Беларусі. Следства скончылася, але пытанні пакуль засталіся.

Крымінальная справа была ўзбуджаная ў чэрвені 2007 года. Органы следства заяўлі, што фірма, якой кіраваў Нарывончык, сфальсіфіковала і рэалізowała на тэрыторыі Беларусі 315 адзінак медыцынскай тэхнікі, «загадзя неўядомага падзялку» для выкарыстання. У спісе значыліся дэфэбрылятары — прыборы для ўзнуўлення сардечнага рytму, дэзінфікуючыя абсталяванне, аппараты для перарывання цяжарнасці, для карэзкі дзіцячай касавакасці і інш. Паводле следства, агулам абвінавачнія завалодалі грошовымі сродкамі на суму больш за 300 мільёнаў рублёў.

Дзяржавінавачанне выявіла схему, па якой працавала «злачынная група»: яны скуплялі за мяжой спісаную медтэхніку і пасля яе «амалоджалі». Ставілі больш ранні год выпуску, а дакументы падраблялі. Такім чынам, абсталяванне прызначалася прыдатным да эксплуатацыі і працавала беларускім медыцынскім устаноўкам.

Следства ўсе 315 адзінак тэхнікі апячатала. Зараў паводле рашэння суда іх павінны знішчыць. Аднак некаторыя бальніцы працяць пакуңуць абсталяванне, бо нічога лепшага наўзамен не маюць.

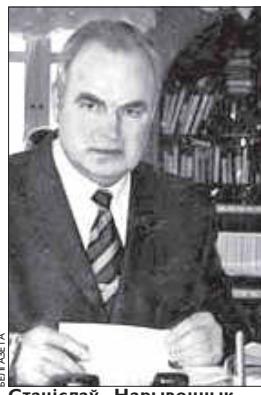
Банда ці адзіночкі?

Спрэчным момантам у гэтай справе з'яўляецца той факт, што Нарывончыку і ягоным супрацоўнікам інкrimінавалі здзяйснение злачынства «ў складзе арганізаванай групы». Такое абвінавачанне абцяжвае віну. Бок абароны спрабаваў давесці, што дзеянні абвінавачаных не былівязаныя адзіным намерам і нікто не агаворваў умовы ажыццяўлення злачынай дзеянасці, таксама не размяркоўваўся і прыбыта да рэалізацыі вырабаў са змененай тэхнічнай дакументацыяй.

Лыжка дзёгцю ў бочцы мёду

Пінская «Медтэхніка» была найбуйнейшым пастаўшчыком танных аппарату, пра што сведчылі ў судзе водгукі дзесяткія лічбных установ. Дарэчы, інкrimінаваная тэхніка са змененымі пашпартамі за той перыяд склала менш за 1% таваравароту.

Створаны Нарывончыкам фірмамі праз розныя падаткі ў буджэт адлічаліся тысячы даляраў у дзені. Сёння праз канфіскацыю маёмасці фірма фактычна падлягае знішчэнню. Некалькі сотніяў людзей згубілі працу. Не дапамагло Нарывончыку, што ён не раз прызначаўся ўладамі

Станіслаў Нарывончык.

найлепшым прадпрымальнікам Брэстчыны і краіны ў сферы медабсталявання.

У судзе абвінавачаны Нарывончык прызнаў сваю віну. Але толькі ў тым, што недагледзеў за падначаленымі, якіх падраблялі дакументы. Абарона сцвярджае, што нельга сказаць, нібыта сама тэхніка была сфальсіфікованая. Паводле паказанняў працаўнікоў, якія падраблялі дакументы (у чым прызнаўся ў судзе), пякіх зменаў у тэхніку ніколі не ўносілася. Рэалізаваная тэхніка, эксплуатацыя якой працягвалася да 6 гадоў, паспяхова функциянувала і ніколі не выклікала нараканняў з боку дактароў і паціентаў.

«Органы не памыляюцца»

Адвакаты асуђаных да апошняга спадзіваліся, што Вярхоўны суд зменіць прызначэнне Брестскага суда.

Адвакат Станіслава Нарывончыка В. Сазанчук

СЦІСЛА

Дарогі бяруць даніну людзімі

За мінулыя выхадныя ў Беларусі ў ДТЗ зноў загінула восем чалавек. У тым ліку адно дзіцяці. У Ваўкавыску 31-гадовы хлапец на «Маздзе» наехаў на трохгадовага хлончыка. Той памёр. А ў Лідскім раёне кала другой ночі 26-гадовы кіроўца «Нісану» раздушыў двух рэварасту, мужчыну і жанчыну. Між Салігорскам і Слуцкам іншы кіроўца не заўважыў матациклю «Ямаха» і

пры абгоне з ім сутыкнуўся. Загінулі абодва. Пашырела і дзіцяці, што ехала без спецыяльнага сядзення.

Дарэчы, выкарыстанне дзіцячага крэсла ў выпадку ДТЗ зноў жає смяротнасць малых дзетак пры аварыях на 71%.

Карова забіла пастуха

На пашы ля вёскі Старынкі Алёнінавіцкага сельсавета (Маладзечанскі раён) карова да

смерці рагамі і ногамі стантала 57-гадовага пастуха.

Другі пастух адганяў яе, але сам атрымаў удар у сцягно. На падмогу кінулася трактарысты, ды зноў безвынікова. Тады выклікалі работніка птушкафабрыкі з ружжом і застрэліў рагулю. Экзекуцыя каровы над чалавекам доўжылася калі дзесяці хвілін. Ці то карова ашалела, ці тое была пасляродавая агрэсія. Нядаўна карова аялілася.

Пастух, заўважыў, быў цвярозы.

Даў драла, прабіўшы плот на могілках

34-гадовы барысавец ехаў п'яны за рулём «БМВ» і збіў 66-гадовую жанчыну. Гэта здарылася на дарозе Неманіца—Пагадзіца—Кастрыца. Пасля гэтага кіроўца знік з месца здарэння, не аказаўшы жанчыне дапамогу і не выклікаўшы «хуткую». Пры гэтым яго не спыніў ні бетонны плот

могілак, ні жалезная агароджа адной з магіл.

Схаваў скрадзене ў трусы

У нядзелью днём у раённую бальніцу Вілейкі зайшоў мужчына. Падніміўся на шосты паверх у рэанімацыйнае аддзяленне, паходзіў па кабінетах і ў адным з іх з сумачкі медсестры выцягнуў 40 тысяч рублёў. «Нармальная чалавека ў туло рэанімацію нікто не пусціц, а нейкага прайдзісвета — калі ласка, — кажа

намеснік начальніка райаддзела міліцыі Андрэй Дударчык. — Да яшчэ быццам бы для таго, каб наведаць хворага сябра».

Аднак калі злодзей з грашым выходзіў з бальніцы, медсестры западозрылі нядобрае. Спынілі яго, выклікалі міліцыю і трымалі да прыезду аператыўнай групы. Скрадзеныя гроши міліцыяны знайшлі ў... трусах затрыманага.

БелПАН; Сяргей Зянько, Рэгіянальная газета; ВЖ

мяркуе, што ў справе пінскай «Медтэхнікі» спрацаўаў прынцып «Органы не памыляюцца»: «Наколькі я разумею, у свой час кіраўніку дзяржавы было дакладзена, што, маўляў, гандлявалі быльмі ўжыванні, непрыдатным хламам. І кіраўнік дзяржавы не мот не сказаць: «Разабраца і пакараць». І я бы на яго месцы так сказаў. Але калі разабраца, што гэта не зусім так, што ўсё злачынства толькі ў тым, што змянілі пашпарт, інструкцыю па эксплуатацыі, — згладжвае справу адвакат. — Усе тэхнічныя параметры засталіся тымі ж, толькі год ў ёй змянілі. Дык трэба судаўносна караца за гэта, калі ў гэтым ёсьць склад злачынства, а не за нейкі крадзеж, якога і блізка тут няма. Гэтая справа ў свой час была ўзбуджана намеснікам генеральнага пракурора зусім па іншым артыкуле, па артыкуле 250 «Прадстаўленне недакладнай інфармацыі пра тавары», які б дазволіў выйсці з

супрацоўнікаў фірмы.

У той жа час Аляксей Багамазаў, былы супрацоўнік «Медтэхнікі» выступаў у Вярхоўным судзе з просьбай пакінуць прысуд бяз змены.

«Навошта хлопца саджаць у турму?»

Акрамя Станіслава Нарывончыка, розныя тэрміны абмежавання свабоды атрымалі яшчэ пяцёра супрацоўнікаў фірмы: ад абмежавання свабоды без наўправленчую ўстанову (такі прысуд вынеслі Багамазаву, які спрыяў следству) і 3, 6 і 8 гадоў пазбаўлення свабоды іншым.

На паседжанне Вярхоўнага суда прыйшла маці аднаго з асуђаных Юрия Каліноўскага, які атрымаў 3 гады ўзымоцененага рэзыму: «Ен мени ўсіх працаўнікаў на гэтай працы... І насамрэч нікай банды там не было, нікай змовы... Юра вучыўся ва ўніверсітэце... Тоё, што ён подпісы ставіў, многія яго подпісы — нават следчы сам казаў — былі падроблены. Калі ён вінаваты, то хоць бы які-небудзь штраф дали, хоць умоўна яго пакаралі. Навошта хлопца саджаць у турму?»

Гэты каментар маці Ю. Каліноўскага давала караспандэнту «НН» у пятніцу. У нядзелю жанчыны не стала — не вытрымала сэрца.

Адвакаты асуђаных не здаюцца і збіраюцца на кіроўца скагі ў парадку нагляду ў Вярхоўны суд.

Цяпер галоўнае следчае ўпраўление МУС даследуе яшчэ адну справу ў дачыненні да саўдзельніцай, дзякуючы якім пінская «Медтэхніка» нібыта мела надзейнае прыкрыцце «зверху». У зону ўпраўлення трапляюць некаторыя чыноўнікі і прадстаўнікі органаў. Ці скончыцца гэта судовым працэсам — невядома. А варта было б.

Вольга Жарнасек

Патоп на Нямізе

Карэспандэнт «НН» Але́сь Кудрыцкі назіраў за паводкай у стаціі, стоячы па калена ў вадзе.

Усё пачыналася як звычайнай навальніцы, а выльлася ў сапраўдны патоп. 24 ліпеня за паўгадзіны ў Мінску выпала амаль палова месячнай нормы ападкаў. Летапісная Няміга зноў ператварылася з вуліцы ў раку, а шэраг іншых сталічных скрыжаванняў — у сапраўдныя водныя артеры.

Аднаго погляду на чорна-фіялетавую хмару, якая навісла над Мінском, было дастаткова, каб зразумець: будзе вялікая залева. Людзі на вуліцах прыспешилі хады, занепакоена пазираючы ў набранилае неба. Калі яно прарвалася першымі краплямі, на плошчы ля гандлёвага цэнтра «Няміга» ўжо сабраўся вялікі народу цікавыны да фотажурналісту. Усе чакалі паўтарэння паводкі, якое здарылася тут за дзень да гэтага. Прырода чаканіць не падманула. Вуліца імкліва запаўнялася вадой. Зрабілася щэмна, нібы надвячоркам. Машины рухаліся з уключанымі фарамі, шчодра пырскаючы вадою з-пад колаў ве ўсе бакі.

Неўзабаве людзі, якія схаваліся пад навесам на трамлейбусным прыпынку, размешчаным каля Петрапаўлаўскага сабору, началі залазіць з нагамі на лаву, бо стаяць на зямлі было ўжо немагчыма. Небарак! Яны не ведалі, што праз паўгадзіны іх будуть вывойзіць адтуль на пльтах супрацоўнікі МЧС.

Вуліца Няміга на вачах ператваралася ў раку, закутую ў бетонныя берагі: з адной боку гандлёвы цэнтр, з іншага — новаўбудаваны паркінг. Вада, не маючы выйсця, бойтася ў гэтым басейне, сплюваючы ў бок Свіслачы. На ходніках вада стала на калене, а на праезнай частцы — дзе на пояс, а дзе і па грудзі. Бось кіроўца джыўла адчайна сунецца ў ваду, але мусіць спыніцца — насустрэч прадзіреца пасажырскай аўтобус. Раз-пораз праз залітую вадой Нямігу, нібы крэйсеры, праплываюць грузавія «МАЗы», ад якіх ва ўсе бакі ра-

зыходзяцца магутныя хвалі, заляваючы машины і людзей, якія хаваюцца ад залевы «на ўзбярэжжы».

Каламутная плынь вады на праезнай частцы была хуткай, нібы ў рабце, — часам было складана ўтрымка на нагах, у любы момант можна было паслізнуцца да ўласці.

Унейкі момент стварылася сапраўдна небіспечная сітуацыя: вялікая маршрутка захрасла пасядзінне вуліцы. Чатыры супрацоўнікі МЧС началі выносіць людзей на руках, ластаючы іх праз вокны. Дарэчы, на адным з ратаўнікоў была футболька з надпісам «МЧС Расіі». Пасажыркамі былі спрэс прыгожыя дзяўчата, так што выратавальная аператара глядзелася вельмі ўспехта.

Крыху далей, каля Петрапаўлаўскага сабору, у водны палон трапілі два трамлейбусы з пасажырамі. Пасажыры ўтрымлівалісь на трамлейбусах эвакуявалі на адмысловых пльтах выратавальнікі.

Паводка пакінула пасля сябе не толькі ржавыя рухавікі, сапсаныя боты і залітыя крамы, але і піматлікі пытанні, адказаў на якія пакуль яшчэ няма. Напрыклад, не зусім зразумела,

чаму рух на Нямізе спынілі гэтак позна, хоць перадугледзецы, чым скончыцца залева, было вельмі лёгкага. Чаму архітэктары, распрацуваючы праект гэтай «звышучаснай» вуліцы, спрэктавалі такую неэфектыўную сістэму ліёўнай каналізацыі? Але перакладаць усю віну на стыхію ці на дзяржаву таксама не выпадае. Напрыклад, нельга не здзівіцца кіроўцам, якія на злом галавы спрабавалі прае-

хаться па безнадзейна залітай вуліцы, не шкадуючы ні сваіх аўтамабіляў, ні сваіх пасажыраў.

Але́сь Кудрыцкі

Патоп у горадзе: парады МНС

1. Рэальна ацінваць абставіны, у якіх апынуўся. Калі вы знаходзіцесь у падземным пераходзе, трэба авалязкова з яго выйці. Тое самае датычыць падвалоў і цокальных машынняў будынку.

2. Не пакідайце машыны ў месцах, патэнцыйна небяспечных падчас моцных залеву. Не пакідайце іх пад дрэвамі і самі старайцеся не знаходзіцца каля дрэваў, бо залевы звычайна суправаджаюцца моцнымі парывамі ветру.

3. Калі стыхія заслала вас у грамадскі транспарц, спрабуйце выбрацца самастойнай ці выкликніце службу МНС па нумары 101. Само знаходжанне ў транспарце, які функцыяніе з дамагамі электрычнасці, бліспечнае, бо электрафасталяванне трамейбуса і трамвая ў знаходзіцца ў герметычных адсеках.

ВЖ

Патоп у горадзе: парады пацярпелага

1. У час залевы мы інтынктыўна спрабуем схавацца пад якім-небудзь навесам. Але насырэч падчас паводкі большую небяспеку ўяўляе не тая вада, што ліеца з неба, а тая, што забраецца на зямлю. Таму, хаваючыся ад залевы, шукайце найгоршы высокі месцаў. Лепей стаць пад дажджком, але на ўзвышшу, чым плаваць па грудзі ў вадзе пад навесам на транспартным прыпынку.

2. Падземны пераход здаецца іздальным месцам для таго, каб схавацца ад дажджу, але ён можа зрабіцца супрацоўнай пасткай. Падчас апошніх залевы ў Мінску некаторыя падземныя пераходы цалкам заліло водой — не дай Бог было там апынчыцца дзіцячы!

3. На некаторых вуліцах вада не стаць на месцы, а хутка плыве, таму важка за нешта трымаша, каб стаць на нагах і не ўласці. Будыцце асцярожныя — плынь вельмі лёгка можа сарваць у вас з ног абутик, асабліва калі гэта летня «шліпка».

4. Калі вы, шкадуючы абутку, здымаете яго і ідзеце басанюк, не забывайце пра тое, што ў каламутнай вадзе вельмі лёгка ўдарыцца аб прыступкі, наступць на шкло. Важка не мітусіцца і крохы спакойна, акуратна намацаваючы нагамі цвёрдзе дно.

5. Калі вы бачыце, што неўзабаве пачненца моцная навальніца з дажджком, пасрабуйце амбінцы тывя вуліцы, якія перыядычна заліваюцца. Лепей згубіць на гэта свой час, чым паспрабаваць праскочыць на дурніцу, рыхкуючы алынчыцца ў вадзянай пастцы.

АК

Геаграфія патопаў

Баранавічы

У минулых месяцах туць толькі чатыры дні былі без дажджу. 29 чэрвеня ў Баранавічах за дзень гадзіны выпала 59 мм ападкаў (дзень дажджны нормы). За гэтыя гадзіны ў горадзе зафіксавалі 5 ДТЗ.

19—20 ліпеня ў Баранавічах выпала найбольшая па краіне колькасць ападкаў (амаль палова месячнай нормы). Моцны вецер пакінуў без даху больш за 2000 дамоў. Не абышлося без ахвяраў: на возеры Свіязь маланка ўдарыла ў дрэва, якое павалілася на намёт. Загінуў 8-гадовы хлопчык.

26 ліпеня кепская надвор'я стала прычынай ўсплеску ахвярнасці на баранавічскіх дарогах: калі звычайна ў выходныя дні тут фіксуецца 3—4 ДТЗ, то ў мінулое нядзелью зафіксавалі 11.

Гродна залівала двойні

Трапіць лівені 16 ліпеня за некалькі гадзін затапіў цэнтральныя вуліцы абласцного цэнтра. Месцы буй гаралізаваны рух грамадскага транспарту. Цікава то, што напярэддні на мясцовым тэлебачанні паведамлялася пра сухое і цёпле надвор'е. Ужо праз некалькі дзён, 19 ліпеня, Гродна заліло зноў.

Жлобін і Чачэрск: дзе месячныя нормы ападкаў за трое сутак

Рэкордным на ападкі выпаду канец ліпеня для Жлобіна і Чачэрска. 24—26 ліпеня тут выпала 1,5—2 месячныя нормы ападкаў.

Марінёў

Цягам 26 і 28 ліпеня тут выпала 80% месячнай нормы ападкаў. Дажджком падтапіла сорак пяць прыватных дамоў і падвалы трох шматпавярховак. У некаторых раёнах Марінёўшчыны размыла дароп. Былі затопленыя прыватныя і гарадскія палеткі.

Слонім

23 і 24 чэрвеня моцныя дажджы абырнуліся на горад. Ад стыхіі пацярпелі амаль усе мікрараёны Слоніма. 23-га ў Слонімскім раёне навальніца пакінула без светла 668 прыватных дамоў.

СП

Як выявіць «машыну-тапельніцу» падчас куплі?

Сотні машины былі затопленыя падчас залевы ў Мінску. «НН» пасцікавілася, якія наступствы чакаюць уладальнікаў аўтамабіляў. На пытанні адказалі ў аўтацэнтры «Мультимотар».

— Чым пагражае поўна пагружэнне машины ў ваду, і ці мажліва пасля яе адрамантаваць?

— Пагружэнне машины ў воду звычайна выклікае гідраўдар і няспрэчнасць электричных блокаў, таксама пасля ўзінкае карозія. Адрамантаваць такую машину можна, але ступень рамонту залежыць ад ступені пашкоджання машины.

— Як выявіць затопленую машину?

— Трэба падніміць дыванавое пакрыццё: там павінныя быць сляды ад вады, таксама візуальна ацініць якасць праводкі, правесці кампьютарную дыагностыку, але дакладна ўстанавіць факт таго, што машина была залітая вадой, можна толькі разабраўшы машину цалкам.

Гутарыла Вольга Жарнасек

усяго патроху

У Лукашэнкі нарадзілася ўнучка

Для Ліліі Лукашэнка былі падрыхтаваныя спецыяльныя палаты ў звычайнай радзіліні.

У сям'і Ліліі і Віктара Лукашэнка (на фото) нарадзілася дачка. Гэта падзея адбылася ў радзільні 5-й клінічнай бальніцы. Для падрадзіх быў выдзеленыя асобныя палаты ў агульнім крыле. Астата падрадзіх не надта турбавалі, хоць некаторыя меры біяспекі, як расказваюць відавочцы, былі забяспеччаныя.

У размове з карэспандэнтам «НН» супрацоўнікі лікарні выказаў усё ж незадаволенасць тым, што «камускі забяспеччаныя зусім эксклюзіўнай умовы».

Гэта ўжо трэціе дзія ў сям'і старшага сына кіраўніка Беларусі — у іх ёщэ старэйшая дачка Вікто-

ры і сын Аляксандр.

Віктар і Лілія традыцыйна аддаюць перавагу радзільні 5-й клінічнай бальніцы, што месціцца ў будынку сірэдняй мініялага-стагоддзя. Тут з'явіліся на свет усе іх дзеци.

У сірэдняга сына прэзідэнта Беларусі — Дзмітрыя Лукашэнкі — дэве дачкі: Настасся і Дар'я.

Такім чынам, паводле наўчайнай у адкрытым доступе інфармацыі, цяпер у Аляксандра Лукашэнкі п'яць унукў.

Звесткі пра асабістая жыццё і сем'і найвышыншых дзяржаўных чыноўнікаў у Беларусі закрытыя.

Сяргей Мікулевіч

Ягор Хрусталёў меў дзве сям'і

Каб падвесці рысу пад мінульм, ён пераехаў у Москву. Другой яго жанчынай была спявачка Галіна Шышкова. У іх быў сын.

Пра гэтую быўшы генпрадсудар АНТ прызнаўся пасля ад'езду ў Москву. Фактычна ён пайшоў на гэты крок, каб аднавіць сваю першую сям'ю. Ён ужо толькі збудаваны дом у Ждановічах і пераехаў працаваць на канал СТС. Пра ўсё гэта шоўман расказаў у інтэрв'ю «Комсомольскай правде».

37-гадовы Хрусталёў так шмат разоў ставіў кроку на сваіх стасунках з Галінай Шышковай, што пра іх ужо расказаўшы анекдот: «Хрусталёў — Шышковай: — Я ад іх не буду выходжу. Шышкова: — Я з тобой!»

Жонцы Жанне Ягор удзячны за

чярпненне і мудрасць. «Калі б не Галі [Шышкова], я б не напісаў столькі песні, не раскрыўся б як аўтар. З другога боку, калі б не яна, я б не прынёс столькі болю блізкім — маме, жонцы, дачцер. Дзіў Галі, думаю, таксама было няяроста. Я шалёна ўдзячны Жанне [жонцы]. Яна ціпра побач яна падтрымала мене ў гэтым няяросты перыяде».

Спявачка Галіна Шышкова дала свой адказ на інтэрв'ю бывшага генпрадсудара АНТ. «Я не дазволю сабе гаварыць пакусдзтвы пра чалавека, які з'яўляецца бацькам майго дзіцяці. Дарчы, акурат дзякуючы яму з'явілася спявачка Галіна Шышкова, — прызналася яна ў інтэрв'ю «Салідарнасці», але пасля не вытрымала: «Ён увогуле жудасны баўся... Я бы шмат расказала пра Ягора, але лепш прамаўчу, не буду тапіць яго канчаткована».

Мікола Бугай

Ягор Хрусталёў з Галінай Шышковай.

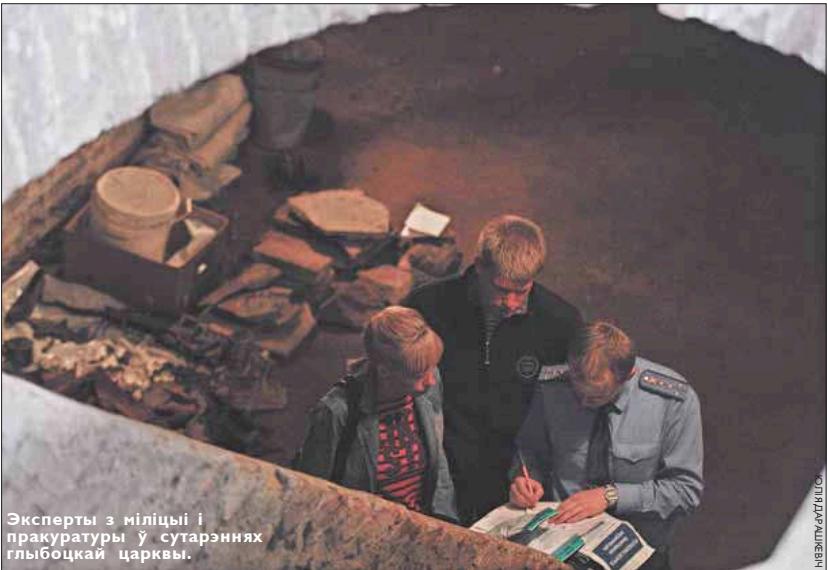
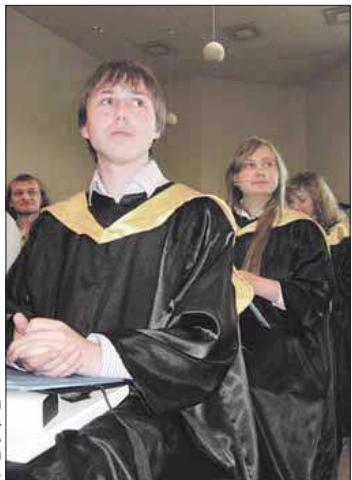
Першы цалкам віленскі выпуск ЕГУ

У панядзелак 27 ліпеня ў Еўрапейскім гуманітарным універсітэце (ЕГУ) адбыўся перны з часу існавання універсітэта ў Літве выпуск бакалаўраў. Беларускія ўлады выжылі ЕГУ з Беларусі, але ён адрадзіўся ў Вільні пры фінансавай дапамозе скандынаўскіх краін і Еўрасаюзу.

Віншаваў выпускнікоў і асабістая ўручай дыпломы найлепшым бакалаўрам экспрэзідэнт Літвы Валдас Адамкус.

Настасся Шамрэй, фота аўтара

Найлепшым студэнтам бакалаўрскага выпуску ЕГУ этага году быў прызнаны Але́сь Патапенка, выпускнік праграмы «Медыя і камунікацыя».

Эксперты з міліцыі і прокуратуры ў сутарэннях глыбоцкай царквы.

Загадкі страшнай знаходкі

Фотакарэспандэнтка «НН» Юлія Дарашкевіч спусцілася ў скляпенні глыбоцкай царквы, дзе нядыўна знайшлося чалавечыя парэшткі.

З чацвяртага ў царкве працаўала сумесная следчая група з абласной віцебскай і Генеральнай праクтуратурай Беларусі. Таму ні ў царкве, ні тым больш у сутарэнні царквы нікога не пускалі.

Па заканчэнні працоўнага дня некалькі чалавек усё-такі здолелі трапіць уніз. Праўда, на самое месца знаходкі журналистаў не пусцілі. Затое пакаў ўсё астрынгаве — агромістыя сутарэнні, дзе багата іншых пахаванняў розных часоў. Яны знаходзяцца як пад нагамі, так і ў іншых сценах.

На парэшткі прыкладна дваццаці чалавек, складзеных разам, натрапіла моладзь Беларускай праваслаўнай царквы, прыбраючы ў сутарэннях. Вакол знаходкі завіравалі

версіі.

Пракурор Глыбоцкага Анатоль Сейрукоў у інтэрв'ю агенцтву «Інтэрфакс» сказаў, што ніяма падставаў меркаваць, што гэтыя людзі былі расстрэляныя. Пахаванне ўвогуле можа адносіцца да часу будаўніцтва храму, міркуе ён. А яшчэ ў пачатку тыдня ён скірджаў процілеглае: гэта могуць быць парэшткі ахвяраў часоў Другой сусветнай. Гэтаксама памяняў сваё меркаванне і святар царквы.

Пракурорская работнікі скіяўляюць, што ні гільзай, ні прыкметай гвалтоўнай смерці пакуль не знайдзена.

Мясцовая ж жыхары мяркуюць, што пахаванне можа датавацца каля 1939 годам, а ляжанье там ахвяры савецкіх расстрэлаў. Побач з саборам тады месцілася сядзіба НКВД.

Студент Кастусь Шытальская кажа: «Я прыйшоў у сутаренні на наступны дзень пасля таго, як начальнік аддзялення парэшткі Адрадзіўся, што

яны належаць кармелітам. Але пасля выявілі кавалкі настрыглай волі. Заўважна, што яна была пашытая на швейнай машынцы. А ў вонніцы знайшли два пачкі ад цыгаротаў вытворчасці варшаўскай фабрыкі «Прагрэс».

Гэта дае падставы гаварыць пра пахаванне XX стагоддзя».

Яшчэ адзін відавочца, які пажадаў застасці невядомым, сведчыць пра знайдзеня, праўда, у суседній нішы, гільзы ад нагана і вінтоўкі Мосіна. А таксама кавалкі спаленых польскіх дакументаў, у тым ліку і вокладкі ад пашпарту.

22 ліпеня Глыбоцкае наведалі польскія дыпламаты. Прыйзджалі першыя сакратар пасольства Польшчы ў Беларусі Павел Марчук і начальнік консульскага аддзялення Кшиштоф Свідзір. Яны сустэрлі з рэйнным працоўнікамі. 27 ліпеня польскае пасольства накіравала запыт па садзейнічанні ў высвятыні абставінаў смерці людзей.

Вынікі экспертызы будуть гатавыя праз месяц.

Сяргей Макарэвіч, фота Юліі Дарашкевіч

Глыбоцкі сабор

заснаваны ў XVII ст. Першапачаткова там быў манастыр кармелітаў. З 1878 году перадалі праваслаўным. У савецкія часы ў сутарэннях размяшчалася склад кансервавага заводу.

Віталь Карапыш з-пад Лунінца і Зміцер **Жалезнічэнка** з Гомеля з гонарам вярнуліся дамоў. Гэтыя «палітэркуты» — актыўісты апазіцыі — трапілі ў армію ў 2008 годзе. **Франак Вячорка**, **Іван Шыла**, **Зміцер Хведарук** і іншыя працаючыя служыць. Кожны з іх у арміі захоўваў вернасць сваім дэмакратычным перакананням. І кожны з іх імкнуўся «беларусізація» арміі. Гэта значыць, прынесці з сабой туды мову, нацыянальныя традыцыі — перадусім паводзінаў і стаўлення да людзей. Кожны рабіў тое па-свойму, у адпаведнасці са сваімі харектарамі і одумам.

Зміцер Жалезнічэнка-дэмбель: Я паўтара году таму і я цяпер — два абсалютна розныя чалавекі

Зміцер Жалезнічэнка дэмбілізаваўся. З войска ён павінен быў выйсці толькі 25 ліпеня, але кіраўніцтва жлобінскай вайсковай часткі адпусціла яго на два дні раней, каб перадухіліць сустэрчу Змітру на КПП журналістам, сбарамі, сваякамі. А 13 гадзін Жалезнічэнка дабраўся да Гомеля, а яшчэ праз некалькі гадзінай адказаў на пытанні «НН».

«Наша Ніва»: З якім адчуваннем прынялі дэмбель?

Зміцер Жалезнічэнка: Пакуль што такое адчуванне, што заўтра зноў прагучыць каманда «Рота, пад'ём». На дадзеным этапе няма ніякіх эмоцый. Хочацца проста адпачыць.

«НН»: Войска будзе згадваць добрым ці кепскім словам?

ЗЖ: Ведаець, я паўтара году таму і я цяпер — два абсалютна розныя чалавекі. Раней думаў, што будзе згад-

ваць толькі кепскім словам. Не тое каб эмоцыі былі станоўчыя. Хутчэй неінтэрнія. Проста не хочацца згадваць пра службу.

«НН»: А што дало войска?

ЗЖ: Шмат дало. І станоўчага, і адмоўнага. Я незадоўга да дэмбелью нахват склаў спіс. Напеўна, найперш армія навучыла трываласці. Усё ж раней у мене такіх выпрабаванняў не было.

Іншае стаўленне стала да маёма. Не стаў так перажываць, калі нешта забіралі, канфіскувалі. У войску працьцяў шмат книжак. Калі вучыўся ва універсітэце, то шмат іх купляў, але не заўсёды паспяваў працьцяць. Цяпер навярстаў. Пачаў цаціць волю. Стада дбаць пра выгляд. Раней мог хадзіць з

лужбуюцамі?

ЗЖ: Былі роўнімі. Канечне, спачатку быўлінейкі проблемы са старэйшымі салдатамі, сяржантамі. Стараліся вырашыць гэтыя проблемы. Не скажу, што я з кімські пешыня кантактаваў, бульшасць часу праводзіў за кнігамі.

«НН»: Якія цяпер планы?

ЗЖ: Хочацца працягнуць навучанне. У Беларусі мне эта наўрада ці дазволіць зрабіць. Знайшоўмагчымасць працягнуць навучанне за мяжой. Для гэтага трэба здаць тэсты. Буду рыхтавацца.

«НН»: Што можаце паразіць тым хлоцам, якія цяпер у войску?

ЗЖ: Не расцікаю збуў. Трымацца і чакаю. Адразу калі прыйду служыць, то ясна зразумеў, што войска толькі на паўтара году, а сумленне з табой назаўсёды. Дык вось, мне не сорамна за праведзены ў войску час.

Гутарыў Зміцер Панкавец

Віталь Карапыш-дэмбель: Яны ніколі раней не бачылі апазіцыянеру

Грамадскі актыўіст Віталь Карапыш скончыў сваю службу ў ракетных войсках. Забраны «у боты» ў ліку палітэркуту, ён падчас службы балатаўваўся ў дэпутаты палаты прадстаўнікоў. Як прайшлі салдацкія будні і што рабіць пасля дэмбелью, Віталь Карапыш рассказывает карэспандэнту «НН».

«Наша Ніва»: Раскажы, калі ласка, з якімі адчуваннямі ты шлоў у войска?

Віталь Карапыш: Было страшна. Сапраўды не ведаў, чаго чакаць ад мясцовых уладаў, што будзе далей. Забралі мяне ў дэнзінгістрык майданіццяўнай групы. Патэлевінавалі з венкамі і прапасцілі прысыці. Я думаў, гэта звычайны фармальнасці. А мяне экстраніна правялі па каўніх і ўручылі позыв. Назаўтра я быў ужо ў «ботах».

«НН»: Калі ехаў у частку, як ты сабе ўжоў ляўляў войска?

ВК: Калі ехаў, больш хвальваўся, як будзе працягвацца мяне выбарчай кампаніяй. Вісёць увесь час на тэлефоне, каардынаваў збор подпісаў. Я не страваў надзеі, што змагу вывраціць на выбары. Чым бліжэй пад'яджаў да часткі, тым больш рабілася страшна. Я думаў, калі мяне забіраюць настолькі гвалтоўна, не выключана, што мяне чакае вельмі суровая служба.

«НН»: Як цябе сустрэлі салдаты?

ВК: Нармальна. Салдаты забольшага не разумелі, у чым сітуацыя. Усе ведалі, што нейкая надзвычайная гісто-

рия з гэтым прызыўніком: цікавіліся, некаторыя спачувалі. А вось афіцэры і працяршчыкі, хто быў у курсе справаў, ставіліся насірэжана. Яны ж ніколі раней не бачылі апазіцыянеру. Было цікава: якія погляды ў мяне, чым займаюся, як насымэрэч выглядаюць апазіцыянеры, пра якіх кажуць па тэлебачанні.

«НН»: Як у цябе атрымала сямысціць выбарчую кампанію і службу ў войску?

ВК: Пакуль я слыхаву першыя месяцы, маініцъятычная група сабрала подпісы, і мne заставалася толькі зарэгістравацца кандыдатам у дэпутаты. Гэта траба было зрабіць непасрэдна мне ў акружной камісіі Лунінца. Але згодна з вайсковым статутам мяне мелі права не адпушціць. Толькі дзяякуючы інфармацийнай хвалі, якую паднялі СМИ, пра «салдата-кандыдата ў дэпутаты», мне далі магчымасць з'ездзіць і зарэгістрава-

ться на вайсковыя выбары і зрабіць з працяршчыкам з мовы незразумелых палітычных і эканамічных лозунгах на людскую мову.

вацца.

«НН»: Як цябе праводзілі на выбары саслужбоўці і як сустрэлі з прыгрышкам?

ВК: Мяне праводзілі, жадалі поспехаў і перамогі. Дзяліліся, што хацелі з бэмінці ў нашым заканадаўстве. Цікавіліся сістэмай, як стаць дэпутатам, запыталі ці буду я далей працяршчыца ва ўладу, працянувалі дапамогу ў наступных выбарах — усім было цікава са мной паразмаўляць.

«НН»: Якія самыя цікавыя міфы пра апазіцыю ты чуў ад салдатаў?

ВК: Ад салдатаў такіх міфаў не чуала. Яны слаба

паршычкаў чуў крыўдныя сістэрнаты. Зрэшты, яны забольшага маюць рацью. Напрыклад, што апазіцыя не здолна абыяніца, а што ўжо будзе, калі прыйдзе да ўлады. Мне было сорамна за гэта. Але спадзяюся, што здоўлеў пераканаць людзей, што ў апазіцыі хапае разумных асобаў, здатных удзельнічаць у кіраванні.

«НН»: Ці працяпноўваў вайсковым сябрам далучыцца да тваў палітычнай дзеяйнасці?

ВК: Агітаці не праводзіў. Я проста паказваў усім сваю пазіцыю, з якой там усе былі згодны. Пазіцыя нашай апазіцыі не здолна абыяніца, а што ўжо будзе, калі прыйдзе да ўлады. Мне было сорамна за гэта. Але спадзяюся, што здоўлеў пераканаць людзей, што ў апазіцыі хопае разумных асобаў, здатных удзельнічаць у кіраванні.

«НН»: Служба скончылася. Што ты збіраешся далей рабіць?

ВК: Збіраюся вучыцца ў магістратуры і рыхтавацца да наступайшай выбарчай кампаніі (на мясцовых выбарах). Але найбольш хочацца пабачыць маці, паказаць аднавіяскую ўсю. Яны праз матулю перадавалі ў войска салда, адна баўбұлка падарыла ў дарогу малітву. Адпачыніць буду наядоўта, некалькі дзён. Столкі задумаў! Хочацца як мага хутчэй пачаць грамадскае жыццё.

Гутарыў
Настасся Шамрэй

Салдат пакараны за ўжыванне беларускай мовы ў войску

23 ліпеня Франаку Вячорку вынесена дысыцпілнарае спагнанне, перадугледжанае арт. 49 Дысыцпілнарае статуту: змяншэнне аднінчыку за ўвесці перыяд вайсковай службы да пяці сутак (наступнае па жорсткасці пакаранне — гаўгавахта). Баўцька салдата, Вінцук Вячорка, цвердзіц, што Ф. Вячорка пакараны за ўжыванне каманды па-беларуску — «Эважай!» замест «Смирно!». Ініціятыва пакарання належыць пісцілагу в/ч №48694 стаўршаму лейтэнанту Дзянісу Казаку і намесніку камбата па іздзялілогі маёру Уладзіміру Гінацкі.

Маёр Гінацкі, у сваю чаргу, заявляе, што з мовай пакаранне нікік не звязаны: «Не за мову. Ён не выконваў патрабаванні артыкулу 17—25 Стравога статуту і быў пакараны за нетактную пакараненне». Баўцька салдата, Вінцук Вячорка, цвердзіц, што Ф. Вячорка пакараны за ўжыванне каманды па-беларуску — «Эважай!» замест «Смирно!». Ініціятыва пакарання належыць пісцілагу в/ч №48694 стаўршаму лейтэнанту Дзянісу Казаку і намесніку камбата па іздзялілогі маёру Уладзіміру Гінацкі.

Вінцук Вячорка заявляе, што будзе звяртана ў прокуратуру ў сувязі з моўнай дыскрымінацыяй сына.

МБ; цыт. радыё «Свабода»

Інстытут Піскуноў

Першы электронны граматычна-парадыгматычны слоўнік беларускай мовы «Параадыгма» адкрыты ў свабодным доступе на сایце pravapis.tut.by. Вялізную працу зрабіла групка энтузіястаў.

Гэты «спуск на сеців» адбыўся 14 ліпеня. Слоўнік распрацавала творчая група пад кіраўніцтвам навуковага супрацоўніка Фізічна-тэхнічнага інстытуту НАН Беларусі Фёдара Піскунова.

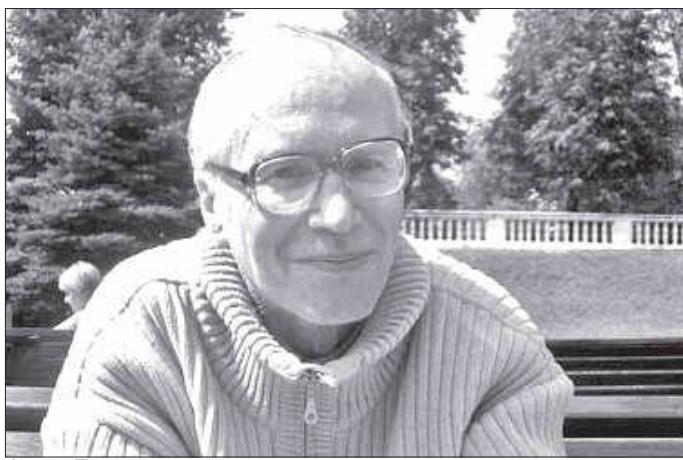
Слоўнік утварае адзіны праграмны комплекс з праграмай праверкі арфаграфіі «Літара». Гэты праграмны комплекс забяспечвае зручную працу з беларускамоўнімі тэкстамі як у працэсе іх стварэння, так і падчас апрацоўкі (чытання, праверкі, редагавання). Лексічны склад слоўніка — больш за 134 тыс. слоў.

— Праграма праверкі арфаграфіі — гэта толькі арыентыр для карыстальніка, які прымушае яго засунівацца, палезі ў слоўнік, адпаведную дадевку для сябе зрабіць, — кажа Фёдар Піскуноў. — Таму з'явілася ідэя, каб праверка арфаграфіі і слоўнік з дадевкамі былі ў комплексе, — гэта ж натуральная.

«НН»: На якія аналагі вы арыентаваўся, ствараючы слоўнік?

ФП: Якраз у той час ішла праца з электроннымі слоўнікамі Украіны. Там гэта ішло з вялікім размахам, быў прынятый ўказ презідента Кучмы, вялікая рекламная кампанія. «Параадыгма» зробленая на украінскі ўзор, але ўдасканаленая.

Электронны слоўнік Украіны — гэта фактычна вялікая табліца. Але калі ў тэксце сустракаецца слова не «пісаць», а «пішу» — праграма ўступае. А «Параадыгма» адразу планавалася як дапамож-

Фёдар Піскуноў — сціплы творца вялікае кампютарнае справы.

ны сродак для атрымання граматычных дадевак. Карыстальнік атрымлівае пералік усіх формаў. Напрыклад, націсне ён на слова «душу», атрымае душа, душы, душы і г. д. Акрамя таго атрымлівае ўказанне, дзе ставіць націск, і пабачыць усе формы гэтага слова.

У «Параадыгме» перадугледжаныя яшчэ і альтэрнатыўныя формы словаў.

Напрыклад, да слова «есці» яна пранініце абодва літаратурныя варыянты: і [мы] «имо», «ядзім», [вы] «ясце» і «ядзіце».

«НН»: Ці працуе «Параадыгма» ў розных варыянтах правапісу?

ФП: Сама «Параадыгма» ціпер толькі афіцыйным правапісам. Гэта звязана з рухам, якія зрабіліся на прававым полі. Але я не буду супраць, калі хтосьці зробіць варыянт тарашкевіцай.

«НН»: «Параадыгма» ўлічае новыя праўілы афіцыйнага правапісу?

ФП: Пакуль у інтэрнэце змешчаны варыянты па дзеяльных правілах мовы. Вось як уступіць новыя праўілы ў сілу, «Параадыгма» будзе мяніцца. Гэта пытанне

Ва Украіне аналагічныя прадукты рыхтаваліся згодна з указам прэзідэнта Кучмы, вялікім ўкладаннем.

некалькіх дзён, каб унесці тывя змены.

«НН»: Мова развіваецца, з'яўляюцца новыя слова. Ці ёсць у слоўніку наўваторы ці кампютарныя тэрміны, наўпрывклад?

ФП: Я, як кажуць у шахматах, зраблю ход канём і спашлюся на ваша выдан-

не, якое ў гэтым плане мабільнае. У аснову слоўніка былі пакладзены не толькі слоўнікі Бірълы, але і корыпцы тэкстаў газеты «Звязда» і «Нашай Ніве». Думаю, шмат словаў, якія адлюстроўваюць новыя реаліі, увайшлі ў слоўнік.

«НН»: Раскажыце пра тэхнічныя магчымасці «Параадыгмы». З якімі праграмамі і аперацыйнымі сістэмамі яна стаеуцца?

ФП: Пакуль я могу выказацца ўпэўнена толькі наоконці сістэмы XP і Microsoft Word 2000—2003. Думаю, што хутка хтосьці абавязкова паспрабуе прыстасаць «Параадыгму» да Microsoft Office-2007.

Што датычыць праграмы праверкі арфаграфіі «Літара», то яна дакладна не працуе ў Microsoft Office-2007. Гэта звязана з тым, што «Майкрософт» памяняў сваю тэхнічную палітыку і абsec магчымасці самастойнымі праграмістамі аперацівнага зборніка. Таму, каб пад Microsoft Office-2007 зрабіць «Літару», траба афіцыйную атрымліць ад кампаніі дазвол. Але я не страчаю надзеі, што хто-небудзь возьмешца за гэту справу, і «Літара» з «Параадыгмай» у комплексе будзе працаўваць на любым кампютары з рознымі сістэмнымі патрабаваннямі.

«НН»: Якую праграму можна чакаць ад Вас наступнай?

ФП: Буду займацца ўдасканаленнем. Думаю, як дадаць тлумачальную частку. То бок не толькі даваць парадыгму слова, як яно скланяецца і гэтае далей, а і ў нейкім адмысловым акенцы падаваць значэнне. Думаю, гэта будзе карысна для больш зручнай працы з беларускімі тэкстамі.

Я спадзяюся, што мае будучыя распрацоўкі будуть такімі ж папулярнымі, як і мінулыя. Праграма можа жыць, толькі калі будзе зваротная сувязь. Калі няма зваротнай сувязі, то і ѹпіт будзе слабець у распрацоўчыкаў.

Гутарыла Настасся Шамрэй

Вайцюшкевіч напіша песні на слова Арлова

Спявак адзначыў дзень народзін традыцыйным канцэртам у коле сяброў. Кола сіброву яго вялікае, таму канцэрт адбыўся ў канцэртнай залі «Мінск».

Першымі павінаваці Змітрапа Іудзельскага гурту «Гуда». Яны заспявалі некалькі песеняў і падаравалі пас ручной работы.

Зміцер жа падараваў у адказ песню «Слі-засні, вулкан-анілак» на верши Арицэма Кавалеўскага. У хуткім часе з'явіўся альбом, які будзе ўключыць 21 песню на верши гэтага аўтара. Гэта пазітыўныя песні для дзяцей і не толькі.

Праспяваныя яшчэ некалькі песеняў. Вайцюшкевіч запрасіў на сцену гурт «Зімовая вайна з Тыбетам». Пасля выступлення гурту музыка заўважыў, што ў працы будыйскай тэмы нічога іншага не прыходзіць у галаву, акрамя блатняку, і зацягнуў «Ірку Ермалінскую».

Большасць песеняў, выкананых падчас канцэрту, напісаныя на верши Уладзіміра Нялягія, які, дарэчы, прысутнічаў на канцэрце. Апошні ў канцы канцэрту павінаваці са сцэны імінініка і прастаўяў сваю версію «Іркі Ермалінскай», чым сарваў бурныя аплодысменты глядачоў.

Акрамя вышэйзгадаваных павінаваці Змітрап прыйшлі пісьменнік Уладзімір Арлоў, бард Але́с Камоцкі, бизнэсмен Зміцер Папоў, гурт «Босае сонца», Ксения Мінчанская.

Уладзімір Арлоў заявіў, што хачеў бы, каб Зміцер Вайцюшкевіч калі-небудзі напісаў песню на ягоныя верши. Менавіта з гэтай прычыны ён і стаў пісаць у рымку. «Зіміца кажа, што ў маіх вершиах шмат нехарохых словав, на такія верши песні не пішуцца, таму я цяпер стараюся пісаць верши, дзе было б меней нехарохых словав», — пакартаўваў Арлоў.

Хача дзень нараджэння быў у Змітрапа Вайцюшкевіча, падарункі атрымаў не толькі ён сам, але і ўсё ўдзельнікі канцэрту.

Музыка падараваў кожнаму выступу ў дыск караоке «Спявай, васільковы край!» На дыску запісаная музыка 36 песеняў Вайцюшкевіча.

Таццяна Печанко, «Будзьма беларусам!»

Вітаўт, Радзівіл Чорны і князь Вацілікавіч

У Брэсце ў межах свята 990-годдзя гораду адбылося адкрыццё скulpturnай кампазіціі. Гэта трох'ярусны помнік вышынёй 10 метраў. На ніжнім ярусе 12 бронзовыя шыльдачакі. На шыльдачках згаданыя найболыш значныя падзеі гісторыі Брэста. Вышэй размешчаныя шэсць

Гэтыя вочы блакітныя, глыбокія

24 ліпеня споўнілася 75 гадоў народнаму артысту Беларусі — калекціонеру Гарбуку. За плячыма ў яго — амаль сотня тэатральных ролей, дзесяткі працаў у кіно. Гарбук — гэта Васіль у спектаклі і фільме «Людзі на балоце» І. Мележа, Сымон у «Раскіданым гназдзе» Янкі Купалы, Пятроў у «Знаку бяды».

Гарбук нарадзіўся ў вёсцы Глыбачыцы Ушацкага раёну.

Артыст Віктар Манаёў кажа пра свайго старэшага калегу: «Гэта шчасце, што ў

Купалаўскім тэатры ёсць такія акторы як Гарбук, — яны з Генадзем Аўсянікавым «апошнім з магікан», тых сапраўдных купалаўцаў, якія захоўваюць траптыкое стаўленне і да сцэны, і да справы, і да прафесіі».

А Гарбук — гэта наагул уважение беларускага народа, беларускага характеру — вось менавіта праз глыбіню блакітных вачей Гарбука (яго ма на ўвазе яго народнасць)».

Паводле радыё «Свабода»

СЦІСЛА

бронзавых фігур гістарычных дзеячаў — Вітаўта, Радзівіла Чорнага, князя Вацілікавіча і зборных образы — Маці, Салдата і Летапісца. Над імі ўзвышаецца фігура Анёла-ахоўніка. Кампазіція распрацавана брасцкім скulptptaram Аляксеем Паўлючуком.

Памёр а. Ян Абабурка
У Вялікабрытаніі 23

ліпеня на 88-м годзе жыцця памёр адзін з заснавальнікаў Згуртавання беларусаў Вялікабрытаніі — айцей Янка Абабурка. Ён апекаваўся прыходамі Беларускай аўтакефальтай праваслаўнай царквы ў Манчэстэры, Брэдфордзе, Нотынгеме, Бірмінгеме, Лондане, Кембрыйдзе.

БелапАН; радыё «Свабода»

ФОТАВЫСТАВА
БЕЛАРУСЬ: ЧАС І МЕСЦА
27 ліпеня – 27 жніўня
Беларускія фотарэпарцёры
СЯРГЕЙ ГРЫЦ
ЮЛІЯ ДАРАШКЕВІЧ
Адкрыццё: 27 ліпеня 2009 года, 17:00
Па адрасе: канфэрэнц-зала Музей ахвяраў генакыду,
Вільня, вул. Аўку, 2а

Дарашкеvіч і Грыц у Вільні

Народ існуе ў пэўнай эпохі і на пэўнай прасторы. І нават калі лёс раскідае яго па такай невялікай і такой велізарнай зямлі, у гісторычнай памяці пакаленняў будзе існаваць аповед пра тое, як і дзе жылі ў прыродзе.

Гады спіраюць дзягілі. Унук не памятае, якій была хата, дзе былі шчаслівыя яго дзяды. І, урэшце, аповед ператвараецца ў аповед пра мінтуле, што мінута беззвортна. Пазабуйленыя білой непасрэднасці, успаміны пакаленняў пераставаюць выклікаць насталыню па тым часе і месцы, дзе быў шчаслівыя цалы народ.

Але дзягілі фіксуе фотастужка, якая вітрае нашай памяці карціну таго, чаго мы, магчыма, ніколі не бачылі і дакладна ўжо не ўбачым. Міне дзесяць, дванаццаць, трыццаць гадоў. І мы зноў апінемся ў тым месцы і ў тое імгненне, пах якога сніца нам унаучы.

Так пішацца гісторыя народа.

Аляксандар Фядута

Фотавыставка
«Беларусь: час і месцы»
беларускіх
фотарэпарцёраў
Сяргея Грыца і
Юліі Дарашкеvіч
працуе у Вільні
у памяшканні
канферэнц-
зали Музею
ахвяраў
генакыду (вул.
Аўку).
Выставка
працягнецца да
27 жніўня.

Свята пазэi і песні «Ракуцёўская
лета — 2009»

2 жніўня ў філіяле Літаратурнага
музея Максіма Багдановіча «Фальварак
Ракуцёўшчына» адбудзеца традыцыйнае Свята пазэi і песні «Ракуцёўскае
лета—2009». У вас будзе добрая на-
года дакрануцца да высокай пазэi ў выка-
нанні аўтараў, ужо широкае вядомыя і мат-
ладыя, ущесыцца беларускімі песнямі і
танцамі, а саме галоўнае, прайсцца
сцежкамі слáнага пазэа Максіма Багдано-
віча, наталіць смагу з чыстай сцэдзёнай
крыніцы, Максімавай крыніцы нахтін-
ня... Ладзяць свята Маладечанскі рэві-
канкам і Літаратурны музей імя Максіма
Багдановіча. **Пачатак** а 12-й. Як дара-
цца? Празэлектрычкай Мінск — Ма-
ладечна да станцыі Уша (вёска Краснае),
потым недзе з кіламетр-пáтура пешкі,
або аўтобусам у кірунку Чысці. Аўтобусы
таксама здараўляюцца ад чыгуначнай
станцыі Уша. Адпраўленне з Мінску: 8.24,
9.14, 10.00, 11.11. Адпраўленне з Маладечна:
8.44, 9.47, 11.09, 12.08. У Мінску,
ад скрыжавання вуліц Кірава і Бабруйскай
можна дзехаць маршрутным аўтобусам
Мінск — Краснае. Маршруткі апраўляюцца
кожнай 40 хвіліне. Ехаха да мястэчка
Краснае, потым спытаке красенецца, як
дабраца або на свята, або да Ракуцёўш-
чыны. Даведкі па т.: (01773) 96-1-41,
(017) 334-42-69. E-mail:
b a g d a n o v i c h @ t u t . b u ,
m a k s i m b a g d a n o v i c h @ r a m b l e r . r u

КАНЦЭРТЫ

**Канцэрты Андрэя
Мельнікава**

Канцэрт-сустрача з бар-
дам Андрэем Мельнікавым
пройдзе ў намётавым мяст-
чку ля вёскі Раманави-
чи Гомельскага раёну
28 ліпеня. Наступная
сустрача — ля вёскі
Брылі Аршанскага раё-
ну Віцебскай воб-
ласці 4 жніўня. Месца
выступу адметнае сваім
размішчэннем — гэта пра-
вы бераг Дняпра, дзе ў яго
ўліваецца р. Крапівенка.
Менавіта на гэтых месцы
быў святочны канцэрт з
нагоды Аршанскай бітвы ў
2007 годзе. **Пачатак** У
19.40.

**Сустрача з Алесем
Камоцкім**

Вторчая сустрача з бар-
дам Алесем Камоцкім
пройдзе 30 ліпеня 2009
года ў Музеі гісторыі
тэатральнай і музы-
чнай культуры (Музы-
чны завулак, 5). Пача-
так а 17.40.

Жывы Гук ON-line

Другі фестываль «Жывы
Гук ON-line» 31 ліпеня

збірае сяброў у «Дво-
рыку ЦДА» (каля
абысці Дом афіцэр-
а справа і падняца па
стромай лесвіцы). Па-
чатак а 17-й.

ІМПРЭЗЫ

Фестываль мастацтваў
«ДАХ-9»

Міжнародны фестываль
мастацтваў «ДАХ-9»
пройдзе з 25 жніўня да
20 верасня ў Палацы
мастацтваў (Казлові,
3). На адной плошчы буду-
цца сінансаваць жывапіс і
скulptura, фатаграфія і
перформанс, літаратура і
музыка, тэатральнае ма-
стацтва і кіно, стрыт- і
відза-арт. У межах фес-
тывалю будуть прадста-
ўлены персанальная і су-
польная праекты белару-
скіх аўтараў, а таксама
работы іх калегаў з Гер-
маніі, Нарвегіі, Італіі,
Польшчы, Украіны, Расі-
і Нідэрландаў, Японіі, ЗША
і Ізраілю.

Іажывае бяроста...

У галерэі «Славутыя
майстры» (Камуналь-

ная, 6) да 15 жніўня
працуе выстава працаў
Святланы Канстанцінавай
«Іажывае бяроста...».

Новая калекцыя

Да 15 жніўня ў гале-
рэi «Славутасць» (Ба-
гдановіча, 21) — выста-
ва новай калекцыі Кацярыны
Філаты. Яе яркі дка-
ратыўныя працы актыўна
удзельнічаюць у жыцці
любога інтар'єру, уздыма-
юць настроў і своеасаблі-
ваганізаць прастору.

Памнікене

У музее гісторыі бе-
ларускага кіно (Свяр-
длова, 4) да 15
жніўня працуе выстава
жывапіса, графікі і скulptу-
ры Аляксандра Вераш-
чагіна і Анатоля Сярчэні.

ТЭАТРЫ

30 ліпеня

Купалаўскі тэатр —
«Пінскай шляхта»
Купалаўскі тэатр (ма-
лая сцэна) — «Адчыніце
кантралеру!»

31 ліпеня

Купалаўскі тэатр —
«Пінскай шляхта»

Рок-фест Be-Free
персанісцца ў Чарнігаві

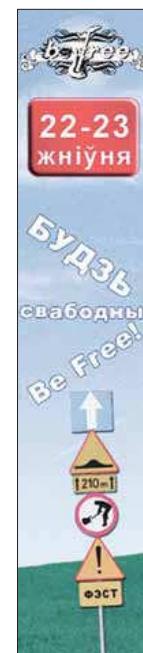
Арганізаторы канчаткова вызна-
чыліся з датай рок-фестывалю. Ён
пройдзе 22–23 жніўня. Выступы
пройдуть на беразе Дзясны на
плошчы паміж Паркам і гатэ-
лем «Бранськ». Дзікія праг-
рама будзе з 16.00 да 22.00
абодва дні. Запланаваны ўздел
дзясяці гуртоў з Беларусі і шасці з
Польшчы да Украіны. З «Ліпі-
сам Трубяцкім» і «Воліямі
Відаліясава» выдзудца перамовы.
Побач з месцам правядзенні фесту
будзе арганізавана намётае мас-
тэчка.

Як дабраца да Чарнігава
З Гомеля штодзённа з 6.43 ад-
праўляеца дызель. Дарога зойме
тры з паловай гадзіны. З Гомеля
можна дабраца таксама аўтобу-
самі. 22 жніўня яны адпраўляюцца
з 7.00, 8.00, 10.20, 12.45, 14.00,
15.00, 16.05, 19.00. Таксама будуть
арганізаваны прямые аўтобусы з
Мінска. Ідуць праз Чарнігав і хуткія
цигнікі з менскага і жлобінскага
кірункаў.

У папярэднія гады фест пра-
ходзіў на захадзе Украіны — у га-
радах Луцк і Львоў.

Дадатковая інфармацыя:
(+375 29) 649-08-88 (Віталь)
(+48) 516-58-88 63 (Марыя)

Сяргей Макарэвіч

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

За жменю даляраў

Per un pugno di dollari / A Fistful of Dollars

Італія — Іспанія
— Захоўдня
Ніячычына,
1964, каларызы,
99 хв.

Рэжысёр:
Сэрджэй Леонэ
Жанр: Вестэрн
Аднаніка: 10 (з 10)

пераўзыходзіць арыгіналы. Цікава, што карціна пас-
таяўленая па матывах самурайскага «Цэлахоўніка» Ак-
іры Курасавы. А японская стужка ў сваю чаргу ўзы-
ходзіць да дээзтывіў Дышыла Хэмета «Ныроўнае
жыці» і Шкляныя ключы».

Леон зняў карціну за «жменю даляраў» (200 тыс.)
— на іспанскай натуры і сам схаваўся пад ангельскім
імем, каб не адштурхнучь публіку, якая не пры-
вычыталася да італьянскіх вэстэрнў. Мала каму відомы
на той час Кінг Іствуд падгайдзіўся на грэбану італь-
янскага ражысёра — і сам падбіў адзенне для свайго
героя: набуй чорныя джынсы ў спартовай краме, ка-
пілюш і цігры. А вось фірмовы почна прыдумаў для
«чапавека без імені» Сэрджэя Леона.

Буйныя планы, дзягілі, эфектная паўзы, спéка, ад-
рэналін, дуэль. Балет куль, стонная іронія, годнасць.
Справадлівасць і тэстастэрон.

Чистая і абсолютна кіно.

І пракіліва-лірyczная музыка Эні Марыкона, які
вучыўся з Леон з адным класе — і якога ражысёра
бяліў запрашыць на карціну. Але, на шасці гляда-
чоў, — рывкнуў.

Карціна дэманструеца на тэлеканале «Мір» 2
жніўня, у 20.00.

Андрэй Расінскі

ВОЛНЫ ЧАС

На «Беларусьфільме»
адбываецца кастынг
актораў для новай стужкі
Андрэя Кудзіненкі
«Масакра».

«Масакра» — трагікамедыя жахаў, складзеная па аддаленых матывах апобесці «Локіс». Праспера Мэримэ. Дзеянне фільму перанесене ў Беларусь пасля паўстання Каліноўскага.

Як паведаміў сцэнарыст карціны Аляксандр Качан, галоўную ролю графа Пазуркевіча — лягата ў гнёве мяждведзя-пярэваратня — рэжысёр Андрэй Кудзіненка спачатку меркаваў аддаць расійскаму актору Аляксандру Дамагараву, але графа найхутчэй сыграе беларус. Сярод кандидатураў называліся рок-музыка Сяргей Міхалок, акторы Павал Харланчук, Анатоль Кот, які сыграў у славутай «Акупацыі» Андрэя Кудзіненкі.

Захоўваецца інтырыга вакол выкананія галоўнай жаночай ролі. Імаверна, прыгажуню-нівесту графа Ганну Казіміраўну сыграе польская акторка. Ролю расійскага авантуристы Казанцева, які выдае сябе за навукоўца і заліцаеца да графавай абранніцы, магчыма, выканае адзін з

Міхалок сыграе пярэваратня?

Акторы Паліна Сыркіна і Раман Падаліяк падчас кінапрабоў.

ТЭЛЕПРАГРАМА НА 3–9 ЖНІЎНЯ

«Белсат» — гэта незалежны беларускі спадарожнікавы тэлеканал

3 жніўня, панядзелак

- 19.00 Аб'ектыў (агляд падзеяў дні)
- 19.05 «Элі Макбіл», тэлесерыял: В сезон, 12 серыя
- 19.50 Прэс-экспрэс (агляд медыяў)
- 20.05 На колах (аўтамабільны тэлечасопіс канала «Нямецкая хвалья»)
- 20.35 Госць «Белсату»: Павал Мажэйка размаўляе з вядомымі экспертамі ды палітыкамі на найбольш актуальнай і гарачай тэмамі
- 20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Альгерд» (спазнаваўчая праграма)
- 21.00 Аб'ектыў (галоўны выпуск)
- 21.20 «Норкія», камедыя, рэж. Ян Грэбайк, 1998 г., Чехія.
- 23.15 Аб'ектыў

4 жніўня, аўторак

- 19.00 Аб'ектыў (агляд падзеяў дні)
- 19.05 «Ранча», серыял: 52 серыя
- 19.55 Побач з намі
- 20.15 Акно ў Еўропу (інфармацыйная праграма)
- 20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Ягайлія» (спазнаваўчая праграма)
- 21.00 Аб'ектыў (галоўны выпуск)
- 21.20 «Кансультатыя ў ружовы姆 садзе», серыял: 18 серыя
- 22.15 Еўропа сёння (тэлечасопіс канала «Нямецкая хвалья»)
- 22.40 Аб'ектыў

5 жніўня, сярэда

- 19.00 Аб'ектыў (агляд падзеяў дні)
- 19.05 «Ранча Піковая Сямёрка», серыял: 1 серыя, рэж. Міраслаў Балайка, 1998 г., Чехія.
- Камедыйны сямейны серыял. Кудрны — звычайная гардская сям'я: мама-оптык, тата-праграміст ды іхнія дзеци — 12-гадовы Сцяпан, 6-гадовы Мацей і 15-гадовая Элішка, якую клічуць Эліс. А таксама бабуля, маміна матуля і татава цешча, — да непрыемнасці кемпілавая старая дама, прыкаваная да інваліднага вазка. /

5 жніўня, пятніца

- 19.00 Аб'ектыў
- 19.05 Дакументальная гадзіна: «Музичныя партызаны», дак. фільм, рэж. Міраслаў Дэмінскі, 2007 г., Польшча
- 20.00 Еўрапейскі Звяз без сакрэтаў, 6 сезоны: «Фінансавыя крызіс»
- 20.15 Побач з намі
- 20.35 Госць «Белсату»: Павал Мажэйка размаўляе з вядомымі экспертамі ды палітыкамі на найбольш актуальнай і гарачай тэмамі
- 20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Вітаўт» (спазнаваўчая праграма)
- 21.00 Аб'ектыў (галоўны выпуск)
- 21.20 «Дырыжор», маст. фільм, рэж. Анджэй Вайдза, 1979 г., Польшча.
- 22.55 Аб'ектыў

6 жніўня, чацвер

- 19.00 Аб'ектыў (агляд падзеяў дні)
- 19.05 «Ранча Піковая Сямёрка», серыял: 3 серыя
- 19.35 «Ранча Піковая Сямёрка», серыял: 4 серыя
- 20.00 YoLife! (моладзевая праграма)
- 20.20 На колах (аўтамабільны тэлечасопіс канала «Нямецкая хвалья»)
- 20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Плямены» (спазнаваўчая праграма)
- 21.00 Аб'ектыў (галоўны выпуск)
- 21.20 «Беларускі лес», дак. фільм, 2008 г., Беларусь
- 21.50 Форум (ток-шоў): «Шлюб па разліку»
- 22.40 Аб'ектыў

7 жніўня, субота

- 19.00 Аб'ектыў (агляд падзеяў дні)
- 19.05 Макрафон: «Be Free—2008», фестываль, ч. 5: выступ гурта «Крама»
- 19.45 Чалавек-эпоха: «Доўгі цень Чэ Гевары», дак. фільм, рэж. Вільфрид Гейман, 2007 г., Нямеччына
- 20.40 «Бульбаны», мультсерыял
- 20.50 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Багі» (спазнаваўчая праграма)
- 21.00 Аб'ектыў (галоўны выпуск)
- 21.10 Еўропа сёння (тэлечасопіс канала «Нямецкая хвалья»)
- 21.40 «Дэтэрмінатар», серыял: 5 серыя
- 22.25 Жаўтуха (сатырычная праграма)
- 22.50 Аб'ектыў

9 жніўня, недзеля

- 19.00 Прэс-экспрэс (агляд медыяў)
- 19.15 «Элі Макбіл», тэлесерыял: В сезон, 13 серыя
- 20.05 Макрафон: «Minsk—Mixt—2008»: ч. 5. Канцэрт гурта «B:N:»
- 20.25 Блізкая гісторыя. Ішы погляд: «Я бачыла «Рассвет» (Widziałam świt), дак. фільм, рэж. Мар'я Вернікоўска (Maria

маладых актораў, якія здымаліся ў «Розыгрышы» Кудзіненкі.

Адзін з самых каларытных персанажаў фільму — айцец Павал, засакречаны паўстанец. Роля зухаватага бацюшкі, які па-майстэрскому валаодае і крижком, і ружжом, прапанаваная Аляксандру Колбышаву, які сыграў партызана Штыркіна ў «Акупацыі».

Адна з «вісклівых» роляў пішашца спецыяльна пад Святлану Зялінскую.

Роля расійскага генерала — культурнага акупанта —

Роля вясковага музыки зарэзерваваная за Лявонам Вольскім.

Пасуе расійскаму актору Юрыю Кузняцову (таму, што граў Мухамора ў серыяле «Мянты»). Па ходзе фільму яго задзярэ мяждызвядзь.

Роля вясковага музыки зарэзерваваная за Лявонам Вольскім.

Рэжысёра прыспышваюць, каб ён хутчэй зрабіў канчатковы адбор. Але Кудзіненка кажа: «Я хачу, каб акторы на ўсе ролі былі падабраныя дакладна». Здымкі фільму пачнунца ўбосені.

Андрэй Расінскі

Wiernikowska), 2000 г., Польшча

21.00 Аб'ектыў (вынікі тыдня)

21.20 Акно ў Еўропу (інфармацыйная праграма)

21.45 Фільматэка майстроў: «Мачука», маст. фільм, рэж. Андрэс Буд, 2004 г., Чылі-Іспанія.

Чылі, 1973 год. Гансала Інфантэ і Пэдра Мачука — 11-гадовыя хлапчукі з Сантыяга. Першы жыве ў багатым раёне, другі — у цыплым паселішчы нелегальных пе-расляненій, якое ўзникла непадалёк. Іхнія жыццёўшчы щялкі скрыхуваюцца ў касцельным коледжу святога Патрыка, дзе рэктар — айцец Макенрой — распачынае праграму сацыяльнай інтэграцыі для дзяцей з бедных сем'яў. На фоне бурных палітычных падзеяў таго часу сутыкаюцца два светлагляды, падзеленыя нябажчым муром, які спрадабуюць разбурыць тыль, хто імкнецца да эздыяснення рэвалюцыйных мараў і надзеяў эпохи... .

У 2005 г. стужка намінавалася на прэмію «Оскар» як адзін з найлепшых замежных фільмаў, атрымаў прэмію Гоі (Іспанія) і «Срэбнага Арыэля» (Мексіка) як найлепшы лацінаамерыканскі фільм году.

Вялікі патоп

Залевы, залевы, залевы. Яны ідуць бяскоцца, наводзячы на шалёную думку — ці не пачаўся новы сусветны патоп? Фельетон Лёліка Ушкіна.

Цэнтр Мінску. Тут стаіць каўчэг. Каля трапі вялікай чарга. Чыноўнік уважліва сочыць, каб на борт не трапіць які зяз. Падыходзіць жанчына і мужчына.

Чыноўнік: Вы хто?

Мужчына: Пухавіцкія забойцы.

Чыноўнік: Так, пашукаем вас у спісе пасажыраў (чытуючи спіс): психолаг, прынцы, практолог, пухавіцкія забойцы... Ага, ёсьць! Добра. Наступны.

Падыходзіць наступная пара.

Мужчына: Мы прадстаўнікі электрарата.

Чыноўнік: Так, глядзім у спіс. Ёсьць. На борт, плиз. Стоп. А што эта ў вас у руках?

Пладова-ягадны напой «Садочак»? Вы чыталі інструкцыі? Там

ж ясна напісаны — з сабою браць не больш за літэр. Так, я разумею, што вандраваць 40 дзён. Не паложана...

Мужчына (звяртаючыся да жанчыны): Слушай, можа, нахран гэты каўчэг? Пайлі, яшчэ паспешне уезжай.

Чыноўнік: Пачакайце! Як жа так? Ви не можаце адмовіцца... Ладна. Толькі пішь выключна ў каютах.

Мужчына і жанчына падымоўца на падах.

Чыноўнік (сам сабе): Парушэнне, а што рабіць: без электрарата мы не адбудзем моцную і квітнеючу Беларусь.

Чуеца першы гудок.

Падыходзіць мужчына.

Чыноўнік: А ты чаго адзін? Чыту дырэктыву «Аб патопе»: на каўчэг будуць узятыя па два найлепшыя прадстаўнікі кожнай прафесіі, каб пасля патопу не толькі развязаць дэмографічнае пытанне, але і захаваць працоўныя традыцыі.

Мужчына: Справа ў тым, што я драпавы берэт, а драпавых берэтаў у спадніцах ніколі не было.

Чыноўнік: М-да, сітуацыя. А ў вас ёсьць нейкі сібра, які таксама ўладальнік берэта?

Мужчына: Ну ясна! Братэла мой! Разам на Каўказе зараблялі. Васем завуць.

Чыноўнік: Супер! Мянняйце яму пол. Возьмем як Васіліну.

Мужчына збягае. Гучыць другі гудок. Да чыноўніка падыходзіць яшчэ адна па ра.

Мужчына: Здарылася нейкая памылка. Мы — найдзеши знаўцы дзяржаўнай ідэалогіі. Шматвектарнасць, стабільнасць, блюрократыя не пройдзе і ўсё такое. Нас спачатку абрали, а потым чамусці выкраслі.

Чыноўнік: Так. Справа ў тым, што на каўчэг бяруць толькі найлепшых. Нашто ім магіт пудрыць. Замест вас мы ўзялі

парачку байкераў.

Мужчына і жанчына: Злітуйцесь! Мы не хочам паміраць.

У чыноўніка звоніць мабільнік.

Чыноўнік: Так, Ной Рыгоравіч, слухаю. Пасадка амаль завершаная. Што? Навошты апазыцыйнераў? А каб, калі што якое, было на каго... Супер ідзя! Тым больш што ў мене ўжо ёсць

кандыдатуры. Слухаюць! (звяртаючыся да ідэолагаў). Гэйт, вы! Нам тут трэба два няжысныя. Каля згодныя, штурміце на карабель.

Мужчына і жанчына, скандуючы «Не — наменклатурнай прыватызацыі!», бягуць па трапе.

Чуеца трэці гудок.

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ЗДЫМУКАВАРУ

Два беларускамоўныя хлопцы (не студэнты) здымуць двухпакаўную кватэру ў Мінску. Своечасовыя аплаты падраздзяленіе. Т.: (029) 756-12-18 (Алесь) і (029) 113-40-41 (Алег).

Здыму-1 пакаўную кватэру. Студэнт. Т.: (029) 744-01-55 ці marozau@yandex.ru.

Здыму 2-пакаўную кватэру ў Першамайскім або Савецкім раёне Мінску. Не студэнт. (029) 584-01-05 (МТС). Аляксандр.

ДОМ

Набуду хутар, дом, зямельны ўчастак у Мінскім раёне, вобласці. Для сябе. Т. (029) 682-32-18

ДЭКАРАТУНЫЯ ТРУСЯНЯТЫ

Прадаю маленькіх дэкаратыўных трусняят. Т.: (029) 577-78-07, (029) 677-29-34

СПЛАЧВАННІ

Сацыял-дэмакраты гораду Магілёва глыбока снунтуюць з прымынні трагічнай смрэці сібра Беларускі сацыял-дэмакратычны партыі (Грамады) Сяргея Гуркова, якай наступіла на 34-м годзе жыцця, і выказываюць спачуванне родным і бізікім нябожчыка.

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМИ

Масква. З турмы ўцякло дванаццаць палітычных кабет. Разам з імі ўцякло і іх наглядчыца — Тарасава.

«Наша Ніва». №28 і 29. 1909

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

головныя рэдактары «Нашай Нівы»:
З. Вольскі (1906), А. Ляўсі (1906—1914),
Янка Купала (1914—1915), А. Ліўкевіч,

У. Знамяроўскі (1920). С. Дубавец (1991—2000).

сакратары редакцый: Настаўніцкая

і шт-рэдактар — Аляксандар Дзінько

галубін-рэдактар — Аляксандар Скрук

Сергей Харэцкі

Прыватнай прафсаюза «Сродны»

выдавец — Аляксандар Скрук

Прыватнай прафсаюза «Сродны»

выдавец — Аляксандар Скрук

АДРАС ДЛЯ ДОПІСУ:

22050, Мінск, а/c 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НІВА. Спавалана на «Нашу Ніву» аўтараў. 12 палос фармат A2, 6 друк. арк. Друкуні РУП «Сфера-друк» (беларускім друку). № 02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. «Незалежнасць», 79, 220013, Мінск, Рэспубліка Беларусь. Адзін з найстарэйшых беларускіх газетаў, якія выдаваліся ў першыя часы залежнасці ад Беларускай Народнай Рэспублікі. Выдаётся з 1906 года. № 28 і 29 ад 22.04.2009 г., выдаётся Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракаўскага, 102-71. Рір 30/1220628014 у МГД ААТ «белінвестбанка», Мінск, код 764.

Наклад 6070. Газета выдаецца 48 разу на год.

Нумар падпісны ў друк 23.00 28.07.2009.

Знікава № 4051.

Рэдакцыйны адрас: Ракаўскага, 102-71. ISSN 1819-1614

Ціна даномінай.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

АНЕКДОТЫ

Беларускі эмігрант у ЗША (начатак 1900-х): «Я пасхай на Амерыку, бо мне казалі, што там вуліцы забрукаваныя золатам. Калі сяды прыехаў, я дзанаўцісь трох: па-першае, на вуліцах не было ніякага золата, па-другое, іны ўзогуле не былі забрукаваныя, па-трэціе, усе чакалі, што якраз я і павінен іх брукаваць».

Сямён Печанко

З законаў Хамурапі: Падчас разводу з усімі жонкамі муж атрымлівае 1/2, 1/3, 1/4, 1/5 сумесна нажытага маёмасті ўзалежнасці ад кількасці жонак. Падчас разводу не з усімі жонкамі муж не атрымлівае нічога, бо разлічніць яго долю сучасная наука не ёсць.

Наклад 6070. Газета выдаецца 48 разу на год.

Нумар падпісны ў друк 23.00 28.07.2009.

Знікава № 4051.

Рэдакцыйны адрас: Ракаўскага, 102-71. ISSN 1819-1614

Ціна даномінай.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

© НАША НІВА. Спавалана на «Нашу Ніву» аўтараў. 12 палос фармат A2, 6 друк. арк. Друкуні РУП «Сфера-друк» (беларускім друку). № 02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. «Незалежнасць», 79, 220013, Мінск, Рэспубліка Беларусь. Адзін з найстарэйшых беларускіх газетаў, якія выдаваліся ў першыя часы залежнасці ад Беларускай Народнай Рэспублікі. Выдаётся з 1906 года. № 28 і 29 ад 22.04.2009 г., выдаётся Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракаўскага, 102-71. Рір 30/1220628014 у МГД ААТ «белінвестбанка», Мінск, код 764.

Наклад 6070. Газета выдаецца 48 разу на год.

Нумар падпісны ў друк 23.00 28.07.2009.

Знікава № 4051.

Рэдакцыйны адрас: Ракаўскага, 102-71. ISSN 1819-1614

Ціна даномінай.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

© НАША НІВА. Спавалана на «Нашу Ніву» аўтараў. 12 палос фармат A2, 6 друк. арк. Друкуні РУП «Сфера-друк» (беларускім друку). № 02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. «Незалежнасць», 79, 220013, Мінск, Рэспубліка Беларусь. Адзін з найстарэйшых беларускіх газетаў, якія выдаваліся ў першыя часы залежнасці ад Беларускай Народнай Рэспублікі. Выдаётся з 1906 года. № 28 і 29 ад 22.04.2009 г., выдаётся Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракаўскага, 102-71. Рір 30/1220628014 у МГД ААТ «белінвестбанка», Мінск, код 764.

Наклад 6070. Газета выдаецца 48 разу на год.

Нумар падпісны ў друк 23.00 28.07.2009.

Знікава № 4051.

Рэдакцыйны адрас: Ракаўскага, 102-71. ISSN 1819-1614

Ціна даномінай.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

© НАША НІВА. Спавалана на «Нашу Ніву» аўтараў. 12 палос фармат A2, 6 друк. арк. Друкуні РУП «Сфера-друк» (беларускім друку). № 02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. «Незалежнасць», 79, 220013, Мінск, Рэспубліка Беларусь. Адзін з найстарэйшых беларускіх газетаў, якія выдаваліся ў першыя часы залежнасці ад Беларускай Народнай Рэспублікі. Выдаётся з 1906 года. № 28 і 29 ад 22.04.2009 г., выдаётся Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракаўскага, 102-71. Рір 30/1220628014 у МГД ААТ «белінвестбанка», Мінск, код 764.

Наклад 6070. Газета выдаецца 48 разу на год.

Нумар падпісны ў друк 23.00 28.07.2009.

Знікава № 4051.

Рэдакцыйны адрас: Ракаўскага, 102-71. ISSN 1819-1614

Ціна даномінай.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

© НАША НІВА. Спавалана на «Нашу Ніву» аўтараў. 12 палос фармат A2, 6 друк. арк. Друкуні РУП «Сфера-дruk» (беларускім друку). № 02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. «Незалежнасць», 79, 220013, Мінск, Рэспубліка Беларусь. Адзін з найстарэйшых беларускіх газетаў, якія выдаваліся ў першыя часы залежнасці ад Беларускай Народнай Рэспублікі. Выдаётся з 1906 года. № 28 і 29 ад 22.04.2009 г., выдаётся Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракаўскага, 102-71. Рір 30/1220628014 у МГД ААТ «белінвестбанка», Мінск, код 764.

Наклад 6070. Газета выдаецца 48 разу на год.

Нумар падпісны ў друк 23.00 28.07.2009.

Знікава № 4051.

Рэдакцыйны адрас: Ракаўскага, 102-71. ISSN 1819-1614

Ціна даномінай.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

© НАША НІВА. Спавалана на «Нашу Ніву» аўтараў. 12 палос фармат A2, 6 друк. арк. Друкуні РУП «Сфера-дruk» (беларускім друку). № 02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. «Незалежнасць», 79, 220013, Мінск, Рэспубліка Беларусь. Адзін з найстарэйшых беларускіх газетаў, якія выдаваліся ў першыя часы залежнасці ад Беларускай Народнай Рэспублікі. Выдаётся з 1906 года. № 28 і 29 ад 22.04.2009 г., выдаётся Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракаўскага, 102-71. Рір 30/1220628014 у МГД ААТ «белінвестбанка», Мінск, код 764.

Наклад 6070. Газета выдаецца 48 разу на год.

Нумар падпісны ў друк 23.00 28.07.2009.

Знікава № 4051.

Рэдакцыйны адрас: Ракаўскага, 102-71. ISSN 1819-1614

Ціна даномінай.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

© НАША НІВА. Спавалана на «Нашу Ніву» аўтараў. 12 палос фармат A2, 6 друк. арк. Друкуні РУП «Сфера-дruk» (беларускім друку). № 02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. «Незалежнасць», 79, 220013, Мінск, Рэспубліка Беларусь. Адзін з найстарэйшых беларускіх газетаў, якія выдаваліся ў першыя часы залежнасці ад Беларускай Народнай Рэспублікі. Выдаётся з 1906 года. № 28 і 29 ад 22.04.2009 г., выдаётся Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь.